

Domoljub

v Ljubljani, 7. junija 1939

Leto 52 • Štev. 23

Beseda o naši zunanji polit.

V nedeljo je naš slovenski voditelj dr. Anton Korošec spregovoril besedo o zunanji politiki, ki bo marsikomu prišla prav in ga rešila težke more. Takole je izvajal dr. Korošec: »Dobrega pol leta je živela Evropa v stalnem vojnem razpoloženju. Naši pogledi so mesece in mesece vsakega dne bojazljivo oprezujoče plazili po zidovih, da li je na njih že nabit mobilizacijski ukaz. Hvala Bogu, zdaj je bojazen že mnogo manjša. Spet mirneje gledamo v bodočnost, kar seveda ne pomeni, da bi nasprotniki naše sedanje modre, trezne in dobro premišljene zunanje politike že mogli delati neumnosti kakor bi hoteli.« V nekaj besedah je na to naš voditelj izrazil svoje veselje nad slovesnimi zagotovili Berlina, da so jugoslovansko-nemške meje postavljene za vedno.

Odlglo je. Silen strah, ki je vse objel spomladi, je res odnehal. Ne upamo si seveda reči, da so izginili vsi strahovi. Oboroževanje napreduje. Na vseh mejah se delajo utrdbe, Poljska je pod orožjem, v Nemčiji so še v veljavi odredbe o prehrani, kot smo jih poznali le v svetovni vojni. Svet se je torej nekoliko pomiril, a še vedno ne popolnoma. Ni še vstal pretok, ki bi mogel povedati, kakšne se bo razvila napetost, ki se je ustvarila med državama osi Berlin—Rim in med zapadnimi velesilami. Ali bo izenačenje moči med obema taboroma privedlo do mirnega razpravljanja o raznih zapletenih vprašanjih, do razpravljanja na podlagi pravice in ljubezni? Ali pa morda zmaga nasilje in povzroči nedogledno opustošenje Evrope? Zdi se, da nasilje ne upa več na kratko vojno, kjer bi eden mogel pomandrat hitro drugega, in se zato boji začeti v strahu pred dolgotrajno vojno, katere konca nihče ne vidi. Zvenkrat je nastopilo torej, hvala Bogu, pomirjenje, Bog daj, da pride do prave poravnave za vedno!

V teh napetih časih je naša zunanja politika preprosta. Mi imamo en cilj, to je ostati na miru, dokler se le da. Mi ne maramo vojne, mi nimamo razloga, da bi se s kom prepirali, še manj, da bi za koga drugega hodili po kostanj v ogenj. Ni lahko ostati nevtralen med dvema velikima frontama velesil, ki si stoje sovražno nasproti. Treba je previdnosti, modrosti, potrpežljivosti. Mi se ne maramo naslanjati na nikogar, ampak hočemo ostati samostojni v svojih odločitvah. Češka je dovolj svarilen zgled, kaj se pravi naslonitev na zaveznika, ki ne drži ali ne more držati besede in si napravljati sovražnike, kjer ni treba. Ob velikem spopadu velesil bi bila mala država prva, ki bi okusila vse trpljenje vojne.

Zato skušamo ostati z vsemi sosedi v dobrih odnosih. Ko je dobil kraljevski namestnik princ Pavel vabilo, naj obišče Italijo, je šel obiskat soseda, s katerim imamo važne meje skupaj. Pameten gospodar živi s sosedi v miru in prijateljstvu, ne da bi to količkaj škodovalo njegovemu posestvu. Dobre zveze odstranijo lahko povsod marsikako težavo, ki nastane na meji. Utrditev dobrih razmer med sosedi more le koristiti obema državama in pripomoči k ohranitvi miru. Isto velja o polt princa Pavla in njegove soproge Olge v Berlin. Proti nikomur ni naperjena ta pot in ničesar ne izpreminjamo v svoji politiki, le nasproti močnemu sosedu hočemo vzdržati kar se da dobro razmerje.

Ko je bila zasedena Albanija, so nekateri zapadne velesile začudeno gledale, da Jugoslavija ostaja mirna. Danes uvidevajo

Za spomin in opomin

Imeli smo evharistični kongres. Lep je bil in lepo se je izvršil. Ljudje, ki so se vračali od kongresa, so bili polni hvale: »Lepo je bilo! Kaj takega nismo še videli in ne doživeli.«

Ali danes je evharistični kongres že skoraj pozabljen. Ali mar ne?

Škoda, da smo ljudje taki: Zunanost ljubimo, za jedro pa ne poprimemo. — Ali so obhajilne mize od evharističnega kongresa mar bolj oblegane? Ali je ljubezen do Jezusa v najsvetejšem zakramentu pognala mar močnejše korenine? Ali res nismo znali kongresa prav izkoristiti? Debela knjiga o kongresu je izšla. Kdo jo še bere! Slike morebiti še kdo pregleda in to je vse...

Odpevki pri petih litanih so prešli ljudem v meso in kri in par pesmi za ljudsko petje se je med narodom ukoreninilo. Zdaj nismo v zadregi, če pride na kaki božji poti skupaj več ljudi, kaj bi pri litanih odpevali, ali če cerkveni pevci »strajkajo«, pameten organist ni več v zadregi, kaj bomo peli. Znanje kongresne pesmi zaigra na orgle in kakor na migljaj od zgoraj se razvname vsa cerkev in ne igra več vloge mutevec in mutastih poslušalcev, morda celo posmehovalcev. Torej vendar le nekaj. Lahko bi bilo pa vse več.

Bliža se kongres Kristus Kralja. Kristus mora kraljevati in podobne popevke slišimo peti z naših cerkvenih korov. Vse lepo! Samo pri besedah naj nikar ne ostanle! Vzemimo samo naše nedelje. Pred kratkim: se je pritožil naš »Slovenec«, kako so v Ljubljani delali in zidali na samo binkoštno nedeljo. Če pogledamo po kmetih, bomo marsikje nale-

tudi v zapadni Evropi, da smo imeli prav. Naše meje so take, da ni mogoče delati druge politike kot politiko prijateljstva in miru nasproti vsem.

Nihče seveda ne ve, kaj pride. Vsi se boje vojne, vsi se pa tudi pripravljajo nanjo. Nekateri v večji meri, drugi v manjši. Kaj je bolj naravno kot da tudi mi skušamo biti pripravljeni za vsak primer. Čim močnejši bomo, tem lažje bomo ostali mirni. Če pa bi prišlo le enkrat v Evropi do obračunavanja, bomo močni lahko branili svoje meje, da ne seže vojni vihar preko naših poljan. Ako pa bi pri vsej svoji previdnosti na koncu ne mogli ostati izven vojnega meteža, potem bomo dovolj močni, da posežemo v boj res uspešno. Za tem tedaj gre naša miroljubna zunanja politika: ostati miren, dokler se le da. Zaupamo, da je taka zunanja politika prava in da bo z božjo pomočjo pripomogla k srečnemu koncu sedanje evropske napetosti.

teli na čisto podobne slike. Ne samo po tovarnah, tudi naši kmetje — nekdanji stebri in opora verskega življenja — so se vdali duhu in toku časa in so trdno prepričani, da smeja delati vse nedelje in praznike, če ne, bi ne bili več pravi kmetje! Ves smisel za nedeljsko praznovanje je ponekod zamrl. Včasih so se ljudje zgražali nad tistimi, ki so ob nedeljah in praznikih delali, danes se že zgražajo nad tistimi, ki ob teh dneh nočejo delati.

»Ali ne maraš za denar, ali se ga braniš, ali ga nočeš zaslužiti, ali ga tudi meni ne privoščiš? Nisem mislil, da imam takega prijatelja!«

Takole in podobno obsojajo marsikje tiste, ki še hočejo živeti po postavi Gospodovi. Recimo še eno. Čim večji je bil včasih praznik, tem bolj gotovo so se ljudje oklepali svojega doma in niso silili ven iz svojega domačega in družinskega kroga. Božič, velika noč, binkošti, Sv. Rešnje Telo: vsaj ti dnevi so bili vernikom sveti in niso silili z doma. Danes pa je narobe. Čim večji je praznik, tem bolj gotovo ga sodobni človek hoče preživeti proč od svojih in proč od hiše božje. Saj privoščimo mestnim pisarniškim in trgovskim ljudem zvrhano mero svežega zraka, ali na tako velike nedelje in praznike bi pa vseeno bolj prav naredili, če bi ostali doma.

Če bi ta kongres Kristus Kralja vsaj nedeljo naredil spet nedeljo in ji vrnil čast Gospodovega dne in če bi si ljudje sami dali to dopovedati brez vsake gosposke, pa bi svet smel zapeti ob sklepu kongresa najlepšo zahvalno pesem...

† Matej Tomazin

V petek 2. junija zvečer je v Dovjem pri Mojstrani nenadoma umrl Matej Tomazin, tajnik banovinskega odbora JRZ v Ljubljani. Pogreb pokojnega je bil v ponedeljek ob 9 na župnijskem pokopališču v Naklem pri Kranju.

Pokojni Matej Tomazin se je v petek z Jesenic odpeljal v Mojstrano z jeseniškim župnikom Antonom Kastelicem. Bil je zelo dobre volje in ni bilo ničesar slutiti, o kakšni bolezni. Z župnikom Kastelicem sta šla nato proti cerkvi na Dovjem, kjer je bila birma. Tomazin je bil določen, da nosi škofovo mitro. V cerkvi je bilo vse v redu. Opravili so molitve in nato odšli nazaj v župnišče. Prevzvišeni knezoškof dr. Rožman je govoril z Tomazinom in se z njim pošalil. Tomazin je bil dobro razpoložen. Pozneje je prešteval birmanske listke in nato odšel v avdienco k škofu. Bilo je okrog pol 12. Škof dr. Rožman je dejal, da sta se mirno pogovarjala o čisto navadnih vsakdanjih stvareh in ni zapazil na Tomazinu nikakšnih znakov bolezni. Naenkrat pa so se Tomazinu ustnice nakremžile in škof ga je vprašal, če mu je morda slabo, toda Tomazin mu ni mogel več odgovoriti. Naenkrat mu je odpovedal govor. Prevzvišeni mu je takoj pomagal na zofo. Ker je škof videl, da je Tomazinu zelo slabo, je šel poklicat ostale gospode, ki so bili zunaj. Položili so ga na škofovo posteljo, kjer so mu napravili visko vzglavje. Škof dr. Rožman je takoj poslal na Jesenice avto po zdravnika dr. V. Marčiča, ki je naglo prišel, pregledal bolnika in dejal, da je v veliki nevarnosti. Dal je točna navodila, kako naj z njim postopajo, škof sam pa je ostal pri bolniku. Proti večeru se je stanje bolnika poslabšalo in je po kratkem trpljenju umrl, previden s tolažili sv. vere.

„Borba za delo!“

Značilna oznaka vse življenjske poti pok. gosp. Tomazina bi bila ta: Borba in delo za svete pravice našega naroda. Ze kot mlad, zdrav, neustrašen in zaveden gorenjski fant je kot dijak v kranjski gimnaziji v tistih predvojnih letih, ko je bilo slovenstvo tako zastopljeno, on vodil odkrito borbo za naše pravice. Nič se ni bal, čeprav je za plačilo bil izključen kot šestošolec iz vseh gimnazij na bivšem Kranjskem. Odšel je v Pazin in je tam dovršil gimnazijske študije. Po maturi se je vpisal na ljubljansko bogoslovje, ker se je zavedal, da bo kot duhovnik mogel največ storiti za naš narod.

Prav za konec svetovne vojne je prišel kot mlad kaplan na prvo službeno mesto v Sv. Križ pri Litiji. Dve leti je ostal tam in še danes ga imajo v najlepšem spominu in še danes, pripovedujejo — da se tam jasno poznajo sledovi njegovega dela. Devet mesecev je bil nato kaplan pri Sv. Križu pri Kostanjevici, od tu pa se je leta 1921 preselil v Cerkljeh, kjer je ostal 14 let. V Cerkljeh si je takoj v prvih letih postavil toliko spomenikov — novi most čez Krko, Katoliški dom, podvod, Zdravstveni dom i. dr. — ki bodo glasno oznanjali vsem poznim cerkljanskim

rodovom, da je nekoč živel in delal med njimi mlad duhovnik, ki je delal in trpel samo zanje, samo za pravice in dobrobit svojega ljudstva.

V Cerkljeh so ga zajela tudi strašna leta preganjanja. Ni mogel pozabiti sam in pozabili ne bodo tudi pozni rodovi v Cerkljeh, da

so ga leta 1933 tri dni pred sv. birmo v Cerkljeh, zgrabili po šmarnicah v Krški vasi orožniki in ga v spremstvu bajonetov kot največjega hudodelca gnali v zapore v Krško. Vsi so vedeli, najbolj pa on sam, da je nedolžen. Tri tedne so ga mučili po ječah, nikoli ni v življenju toliko trpel kot takrat, to je povedal sam. Izmučen se je nato umaknil na Koroško in tam kaplanoval pol leta v lepi Dobrli vasi. Ko pa so se zjasnili dnevi pri nas, je prišel nazaj in delal kot čebela v tajništvu JRZ.

V tajništvo nanovo organizirane stranke je g. Tomazin vstopil v novembru 1935. Z njemu lastno pridnostjo se je takoj lotil dela in se je ves čas samega sebe popolnoma dajal ogromnemu delu, ki se kopičilo v središču tako velikega organizma, kakor je politična stranka. Delal je od zgodnjih jutranjih ur do pozne noči, dan za dnevom, teden za tednom brez prestanka in brez počitka. Če smo ga opominjali, češ da je potreben počitka, je odgovarjal, da delo ne sme zastajati, in je vlekel trdo naprej. Ob nedeljah je stalno prihajal v župnije po deželi, je skoraj vedno prevzemal tudi službo božjo s pridigo. V tajništvu je ni bilo stvari, v katero se ne bi bil z vso ljubeznijo in vnemo vdelal in jo skušal čim prej in čim ugodnejše rešiti. Kdo bi mogel načeti vse tisoče strank, ki so se oglasile v njegovi sobi in mu razlagale svoje male, pa zanje dostikrat velike stvari? Kdo bi mogel

prešteti vse zastopnike političnih organizacij, ki so se zbirali v tajništvu in zahtevali navse in pomoči, dajali poročila in obračune o svojem delu! — Ni čudno, če je pod težo silnega dela tudi g. Tomazin klonil. V začetku letošnjega leta je začel bolehati. Dolgo se ni mogel zdravja popolnoma popraviti. Prav v zadnjem času je menil in smo mislili drugi, da je okreval in se bo zopet mogel z vso dušo posvetiti delu. Te načrte, mu je v petek nenadoma in hipno prekrizala smrt.

Pogreb, kakor ga Naklo še ni videlo

Od vseh strani so privrele ljudske množice poslavljat se od moža, ki je sredi dela in naporov odšel izmed svojih. Rodna naklanska fara je, dasi je bil delovni dan, prišla v velikih množicah, od dolenske strani so dospeli odposlanci tistih fara, kjer je rajni gospod Matej pastiroval ter delil ljudem duhovni in telesni kruh. Prišli so od Svetega Križa pri Litiji, kjer je mladi kaplan Matej prvič kaplanoval, prišli so od Sv. Križa pri Kostanjevici, prihitali pa so zlasti njegovi zvesti Cerkljanci od Krke, kjer je rajni zanje toliko trpel in se zanje žrtvoval.

Prišli so odposlanci političnih organizacij, domala vsi župani kranjskega okraja poleg županov, ki so prihitali z Dolenskega, prišli so iz vse kranjske okolice vsi odborniki JRZ ter mladinske JRZ, prišel je predsednik PZ dr. Milavec, predsednik OUŽD inž. Sodja, prišla so odposlanstva raznih osrednjih stanovskih organizacij, delavstva, učiteljstva, zlasti pa je bilo močno zastopstvo Kmečke zveze z g. poslancem Brodarjem in Zupanska zveza z g. županom Novakom. Prišli pa so skoraj v polnem številu tudi vsi poslanci JRZ na čelu s podpredsednikom narodne skupščine g. Mihelčičem. Prišla sta senatorja gg. dr. Kulovec, ki je imel pozneje ob pokojnikovem grobu krasen govor, ter senator g. Franc Smodej. Ljubljano so zastopali g. župan dr. Adlešič ter svetnika gg. Novak in Salehar, Bana g. dr. Natlačena je zastopal okrajni načelnik g. dr. Lipovšek. V imenu vlade in vrhovnega strankinega načelstva se je pogreba udeležil minister za javna dela g. dr. Miha Krek.

Prihitali pa so po slovo tudi pokojnikovi stanovski tovariši: nad 60 duhovnikov je stopalo v pogrebem sprevodu, ki ga je vodil g. kanonik dr. Šimenc ob asistenci.

Malo po 9 so fantje v kroju v župnišču dvignili pokojnikovo truplo ter ga prinesli pred župnišče, kjer je zbrana duhovščina opravila molitve in so pevci pod vodstvom g. dr. Dolinarja zapeli žalostinko. Nato se je razvil veličasten sprevod, ki enakega Naklo najbrž še ni videlo.

V sprevodu je korakalo nad 100 žolskih otrok z zastavo, spredaj pa so nosili 18 venc. ki so jih na pokojnikovo krsto položila razna društva in organizacije. Potem je šlo 60 deklet Marijine družbe z zastavo, 40 gasilcev iz raznih kranjskih društev ter domačih 30 fantov in deklet v krojih s 5 zastavami. Deset fantov v krojih pa je nosilo krsto s truplom rajnega gospoda Mateja Tomazina. Za krsto pa je stopalo na stotine mož, bilo jih je najmanj 300, za njimi pa dolge vrste ženstva. Prostorna naklanska cerkev sv. Petra ni obsegla vseh teh množic.

V cerkvi je govoril pokojniku v slovo kanonik g. dr. Šimenc. V prekrasnih pesniških besedah je slavil pokojnikovo delo in pokojnikove žrtve za dobrobit slovenskega naroda.

Spominu Mateja Tomazina večna slava!

Kongres Kristusa Kralja

od 25. do 30. julija 1939

Veličastni VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja, ki bo od 25. do 30. julija 1939 v naši beli Ljubljani, se naglo bliža. Kongres bo največja sodobna svetovna katoliška manifestacija. Naznanilo o kongresu je v inozemstvu našlo neverjetno velik odmev. Prijavilo se je nad 13.000 inozemskih udeležencev, to je toliko, da jih vsi hoteli, ne samo Ljubljane, ampak vse Slovenije ne morejo vzeti pod streho. Zaradi tega je kongresni odbor moral nasvetovati, da se iz vsake države udeleži le primerno število udeležencev. Toda tudi za te udeležence ni dovolj stanovanj v hotelih. Primorani smo ponovno prositi vse privatnike, tako v Ljubljani kakor v ljubljanski okolici, da bi prijavitili toliko število sob in postelj, kolikor le morejo. Vse prijave za stanovanja inozemskih udeležencev sprejema »Putnik« v Ljubljani in ne kongresni odbor. Zaradi lažje izvedbe kongresa je kongresni odbor izročil skrb za inozemske udeležence veliki mednarodni potovalni agenciji »IKNA« v Luzernu v Švici, le-ta pa je preskrbo stanovanj in prehrane izročila v organizacijo »Putnik« v Ljubljani. Putnik je to organizacijo rad sprejel, zavedajoč se velikega pomena, ki ga ima ta mednarodni svetovni kongres iz turško-prometnih, gospodarskih in drugih ozirov za našo Ljubljano kakor za vso našo Slovenijo in vso državo. Pomisliti je treba, da bo tisoče in tisoče odličnih udeležencev prišlo iz najmočnejših, najbogatejših držav sveta, oziroma

Evrope, tako iz Anglije, Holandije, Belgije, Francije, Švice, Španije, Italije, Poljske, bivše Češkoslovaške in Moravske, Madžarske, Rumunije, iz držav Severne, Srednje in Južne Amerike pod vodstvom njihovih škofov in drugih odličnikov iz Afrike, Palestine, Azije, Indije in celo iz Avstralije.

Ob tolikem mednarodnem forumu ne sme ostati Ljubljana in njena okolica mrtva, ampak vabimo prav vse brez razlike, da se vsi odzovejo prvestveno prošnji kongresnega odbora, kakor »Putnik«, da prijavi čim več stanovanj, oziroma postelj, da bi tako mogli vse te številne in odlične inozemske goste dostojno sprejeti za časa kongresnih dni.

Ko je bil evharistični kongres v Chicagu v Severni Ameriki, je proglas kardinala Mundeleina na čičaške občane našel tolikšen odziv, da je preostajalo stanovanj in da so darovi čičaških občanov visoko preseglji vsoto, ki je bil potrebna za izvedbo kongresa.

Prosimo torej vse Ljubljance in one iz ljubljanske okolice, da bi se našemu vabilu odzvali in vložili vse svoje moči, predvsem pa vso dobro voljo, da bomo kos največji sodobni svetovni manifestaciji za mir v kraljestvu Kristusovem!

* Gregorij Rožman, l. r.
škof ljubljanski,
predsednik permanentnega odbora
za mednarodne kongrese Kristusa Kralja.

Hrvatska se pripravlja na kongres

Ali veste, kaj to pomeni?

Najmočnejši katoliški narod naše države bo zastopan na letošnjem kongresu v Ljubljani. Z veseljem se pripravljajo bratje Hrvatje, da pridejo na zmagoslavno slavo svojega nebeskega Kralja v našo belo Ljubljano.

Ni je vesti za letošnji kongres, ki bi bolj vzradostila naša srca, kakor vest, da bo tudi iz Hrvatske prišla močna skupina. In o tem smo lahko prepričani. Sam prevzvišeni gosp.

nadškof zagrebški dr. Alojzij Stepinac je poveril nalogo zbiranja udeležencev za ljubljanski kongres Hrvatski Katoliški Akciji, ki jo danes poznamo kot preodlično organizacijo, ki s svetim navdušenjem in odličnimi dejanji osvaja med Hrvati za Kristusa in Njegovo Cerkev. Veseli nas, da bomo z brati skupaj molili in skupaj prosili Kralja kraljev za blagoslov in povečanje njegovega imena.

Procesija

Stari Rovano se je spet pripravil za procesijo. Praznik sv. Rešnjega Telesa se je približal in sivolasi mož se je že dolgo veselil nanj. Bil je cerkveni ključar in je vedno nosil svetliko ob nebu, pod katerim je stopal duhovni z Najsvetejšim. Roke so se mu tresle od starosti in veselja, da opravlja tako vzvišeno službo. Vsako leto se je torej za veliki praznik pripravil z vsem sreem. Spet je prišla na dan črna obleka, ki jo je nosil prvič na poročni dan in potem ob vsaki svečani priliki. Bila je že preluknjana od mrljev, obnošena in obledela. Na stari, sključeni postavi Rovana je izgledala še bolj povalljana. Zdravil, rdeč obraz, okvirjen s sivimi lasmi, je bil nasmejan, ko se je napravil mož proti fari. Stopal je skozi vrsto mlajev, med hišami, ki so imele ozaljšana okna, pometeni pragi so bili posuti s kresnicami in listki potonik. Kapelice in znamenja so čakala na sprejem sv. Rešnjega Telesa. Sv. maša je že minila, pevec so se razvrstili, ban-

dera zamajala, Rovano je z drhtečimi rokami objemal svojo svetliko in eden od ministrantov mu je prižgal svečo. Ze stopa Gospod po vasi, iz zvonikov drhte glasovi svečanega zvonjenja in se razlivajo po poljih: procesija gre. Rovano stopa poleg najvišjega Gospoda nebes in zemlje, ne upa si pogledati v zlato monštranco in komaj ve, da prestopa noge, samo smešlja se. — »Treska in hudega vremena« — »reši nas, o Gospod!«, »Nagle smrti« — »reši nas, o Gospod!« — pojo, pojo, kolena se upogibajo, ljudstvo se trka na prst in moli: »Reši nas, o Gospod!«

Rovano posluša, posluša, ginjenost ga obhaja, trepeče in obledi, omahne: »Reši tudi mene, o Gospod! Svetilka pade iz rok, sveča ugasnen, Rovano neso v sosednjo hišo. Gospod odhaja naprej, svetliko nosi drug mož.

Le starček v hiši se ne gane več — zadela ga je kap od veselja, da je mogel še enkrat spremljati Odrošenika.

Veliko se govori

'vendar so merodajna samo dejstva,
in dejstvo je, da ni Aspirina brez
»Bayer«-jevega križa.

ASPIRIN

TABLETE

Oglaš. reg. pod št. brojem 22608 od 8. XI. 1938.

OSEBNE VESTI

o 50 let je že v službi školiškega posvetstva v Gornjem Gradu nadgozdar Viktor Pariš. Naj ohrani Bog zvestega služabnika še mnogo let!

o Za šolskega nadzornika v Kamniku je postavljen Ciril Drekonja, učitelj ljudske šole na Pobrežju pri Mariboru.

DOMAČE NOVICE

d Kruh se je pocenil, v Zagrebu namreč. Cene pšenici so zadnje tedne tako občutno padle, a peki so se držali pri kruhu še zmerom prejšnjih cen. Zato je občinska uprava odredila, da je treba cene kruha spraviti v sklad s cenami žita. Od binškožnega pone-deljka bo v veljavi ta odredba na ta način, da se cene sicer ne bodo znižale, pač pa bodo kosi kruha težji. Kos belega kruha bo moral tehtati 104 dkg, polbelega 112 dkg, a kos črnega kruha 124 dkg. Vsak kos velja 4 din.

d Spremembo obrtnega zakona pripravljajo. V Belgradu je pričelo posvetovanje za spremembo zakona o obrti. Na sestanku so zastopane vse zbornice v državi. Ljubljansko zbornico zastopajo podpredsednik I. Ogrin, načelnik trg. sekcije Smerkolj in poročevallec dr. Pretnar in pa dr. Pless. K posvetovanju so povabljeni zastopniki vseh v poštev, prihajajočih ministrstev in raznih gospodarskih ustanov. Razprava je trajala več dni. — Predviden je tudi posebni zakon o krošnjarstvu.

d Majnik, kakor ga ni bilo 67 let. Sedaj, ko je »sončni maj, krasni maj« že za nami, lahko povemo, da tako mokrega, kot je bil letošnji, že 67 let ni bilo. Vse srednjeevropske vremenske postaje to potrjujejo in poročajo, da toliko padavin v maju ni bilo že od leta 1872. Povprečno bi sonce moralo v maju sijati 198 ur, letos pa je sijalo v nekaterih krajih komaj dobrih 50 ur!

d Pa pravijo, da v Kočevju ni Slovencev. Slovenske šmarnice so se v Kočevju nadvse sijajno završile. Ob polni cerkvi je g. dekan s spremstvom opravil litanije. Vsa cerkev je bila odpeve pri litanijah in prelepe naše

Praznik Sv. Rešnjega Telesa

Nekoč je Sin božji stopal s svojimi učenci med žitnimi polji rodovitne doline Fenesar in Esdralon. V pustinji na obali Genezarskega jezera je svojemu lačnemu ljudstvu pomnožil kruhe in ga nasitil.

Dandanes na Teloro nosimo Sina božjega v podobi kruha, skritega po potih med žitnimi polji, kjer se klasje globoko priklanja svojemu stvarniku in kjer leto za letom gledamo čudežno pomnožitev kruha, katerega dobrotni Bog milostno deli svojemu ljudstvu.

Ni je lepše slike, kot telovska procesija na deželi. Niesar se pa naše vero ljudstvo z večjo vernostjo in pobožnostjo ne udeležuje, kot ratno te procesije.

Praznik S. R. T. je velik praznik katoliške vere. Ta dan javno izpovedujemo pritojnost Jezusovo v Najsvetejšem zakramentu. Izpovedujemo trdno in neomahljivo vero, da je pod skromno podobo kruha skrit Sin božji, naš Gospod in Kralj, ki mu hočemo do smrti slediti. Zato ga spremljamo po naših polih sredi polj in travnikov. Tako se veselimo svoje vere, da bi radi drevju in rastlinam povedali, kako smo srečni. To je zmagoslavni sprehod Belega Kralja po zemskih cestah.

Z veseljem gremo v njegovem zmagoslavnem sprevedu, čeprav se zavedamo, da se nam lahko kaj hitro spremeni v trnjevo pol preganjanja in trpljenja. Toda naša vera in zaupanje je tako trdno, da se prav nič ne bojimo Kristusu slediti tudi v trpljenje, dobro se zavedajoč, da po trpljenju sledi zmaga, popolna in večna zmaga v nebesih.

Zato pozdravljen Beli Kralj! Blagoslovi naša polja, nas vse in vso našo ljubljeno domovino!

Marijine pesmi, ob koncu pa je mogočno zadelna Zahvalna pesem in »Povsod Bogac, za slovo pa še »Zbogom, danes Marija pravica. Pa naj še kdo reče, da Slovencev v Kočevju ni, ali da ne hodijo v cerkev! Kar v zanosu je bilo srce, ko je opazovalo te množice, s kakšnim navdušenjem so se slovenskega ljudskega petja udeleževali!

d Hrvatske kmečke lovsko društvo so ustanovili kmetje v Bjelovaru. Društvo ima svoj delokrog v mestu in okolici Bjelovara. Doslej ima društvo 42 članov. Član pa more postati le tisti hrvatski kmet, ki je član Gospodarske sloge. — Dvomimo, da si bodo kmetje s tem društvom kaj olajšali svoj gospodarski položaj.

d Sprejem mladeničev v Pehotno podčastniške šole v Belgradu in Zagrebu in Vojno-pedagoške šole v Belgradu v starosti od 18 do 21 let. Vsa tozadevna pojasnila dobite ustmeno ali pismeno: Koncesionirana pisarna Per Franc, kapetan v p., Ljubljani, Malstrova ulica 14. Za pismena odgovor priložiti kolek ali znamke za 6 din.

d Enajst izletniških vlakov je odpeljalo na binkošne praznike Zagrebčane iz Zagreba v razne smeri.

d Kaj pa, če so bile sveže klebase noter? Leta 1911 se je pripeljal v Sarajevo veletrgovec Risto Popovac ter se nastanil v hiši Dušana Karkeljčiča. Ko je odpotoval, je tam pozabil svoj kovčeg. Dne 2. junija se je Popovac s svojim sinom po 28 letih zopet pripeljal v Sarajevo. Pazi! Je zopet v Karke-

ljičevo hišo ter povprašal, kje je gospodar Dušan. Zena Mara pa je povedala, da je njen mož že umrl. Nato sta se menila o tem in onem. Vmes je Popovac tudi povedal, da je pred 28 leti pozabil tam svoj kovčeg. Mara je takoj peljala svojega gosta v podstrešje, kjer mu je pokazala star kovčeg, ki je bil tam shranjen. Vseh 28 let so ga hranili, ne da bi ga bili odprli.

d 629 ljudi je lansko leto umrlo za jetike v Osijeku. V tem mestu je bolnih na odprti jetiki 252 ljudi.

d Po pogosti nosečnosti morejo žene z dnevno redno uporabo pol kozarca naravne »Franz-Josefove« grenke vode zaužite na tešče, z lahkoto doseči izpraznenje črev in uredjeno delovanje telodca. »Franz-Josefova« voda je davno preizkušena, najtopleje priporočena in se dobiva povsod.

Ort. rev. 8 br. 2074/35.

Možje in fantje! Opozarjamo vas, da svoje obleke in potrebščine kupujete le pri naši znani trdki F. I. Goričar, Ljubljana, kjer je največja izbira štofov in srajc po najnižjih cenah!

d Na Kosovem polju bo zopet bitka. 550-letnica bitke na Kosovem polju, ko je turška vojska premagala srbsko, bodo proslavili slovesno na Vidov dan letos. Poseben pripravljani odbor je povabil na proslavo vse odlične osebnosti, kakor patriarha, člane vlade in generaliteto. Da bodo udeleženci slovesnosti dobili pravi pojem o bitki izpred

550 let, bo oddelek vojakov skupno s kolom jahačev prikazal bitko na istem mestu, kakor so jo takrat bojevali Turki in Srbi. Dohodek od prireditve nameravajo prireditelji porabiti za postavitev spomenika srbskim kosovskim junakom.

d Pot do blagostanja sreče in neodvisnosti Vam pokaže Hranilna posojilnica »Moj dom«, Ljubljana, Dvorakova 8. — Prospekti brezplačno.

d Tistim Slovenkam, ki se spakujejo s srbohrvaščino. Dekle, ki je nekaj mesecev bilo v službi nekje v Zagrebu, se je vrnilo v domačo vas in srečalo svojega učitelja. Dekle: »Klanjam se, gospodine učitelju! Ah, kako sam sretna, da vas vidim!« — Učitelj: »Ba, ba, ba...« — Dekle: »Joj mene, šta se vam desilo!« — Učitelj: »Ba, ba, ba, ba!« — Dekle: »Oh, kaj vam je, gospod učitelj; ali ste zboleli?« — Učitelj: »Ne, ne! Samo slovensko sem pozabil...« — Dekletu ni vzelo samo daru jezika, ampak tudi dar glasu.

d Dve vojaški slovesnosti. V nedeljo 28. maja je zastopstvo koroških borcev izročilo celjskemu polku slovensko zastavo, ki je leta 1919 vodila naše junake na Koroškem. — Isto nedeljo je v Ljubljani 40. p. p. slavil spomin na dneve, ko je pred 20 leti predrl sovražno črto pri Kottljah na Koroškem.

d Slovesna otvoritev ljubljanskega velesejma je bila v soboto 3. junija. Poleg drugih odličnih osebnosti so prišli k otvoritvi zastop-

Knez-namestnik je uradno obiskal Nemčijo

V četrtek, 1. junija, sta prišla knez-namestnik Pavle in kneginja Olga z večjim spremstvom, v katerem je bil tudi naš zunanji minister Cincar-Markovič, na uradni obisk v Berlin.

V Nemčiji sta bila visoka jugoslovanska gosta deležna izredne pozornosti in veličastnega sprejema, kakor jih zgodovina le malo pozna. — Obisk kneza-namestnika Pavla in kneginje Olge v Nemčiji je eno velikih političnih dejstev zadnjega časa. Visoki gostitelj je temu hotel dati tudi takoj največji poudarek, ko je dnevni red bivanja svojih gostov iz Jugoslavije tako uredil, da je osem dni trajajoči obisk kneza-namestnika Pavla in njegove soproge dosegel svoj vrhunec že takoj prvi dan. Ze v četrtek zvečer namreč, nekaj ur po njenem prihodu v prestolnico Nemčije, ju je povabil k sebi na slavnostno večerjo, da bi imel priložnost pred vsem svetom takoj in nedvomno obrazložiti odnose med obema sosednima in prijateljskima državama. Brez dvoma je hotel z žarko lučjo posvetiti med brbljačje nepoklicance, ki so zadnje tedne imeli tolikanj povedati in prerokovati o razvoju odnosov med Nemčijo in Jugoslavijo, ter jim povedati resnico v obraz tako, da so ga slišali vsi njegovi sorojaki, katerih neoporečen voditelj je, vsi državljani Jugoslavije, katerih najvišji predstavnik je njegov spoštovani gost, kakor tudi vsa Evropa, ki se je zadnje čase morda naslajala, morda tresla ob raznih izmišljenih načrtih. Hotel pa je tudi dati takoj prvi dan priložnost izvrševalcu vladarske oblasti v Jugoslaviji, da tudi on pred vsem svetom, pred svojimi državljani, pred nemškimi narodom in pred Evropo svobodno izpove politično miselnost svoje ponosne domovine.

Napitnici, ki sta jih izrekla voditelj Nemčije in kancler Hitler kot gostitelj ter jugo-

slovanski knez-namestnik kot gost, sta takoj prvi dan obiska prinesli popolno jasnost v medsebojne odnose obeh sosednih in prijateljskih držav ter bosta šli v zgodovino kot dokazni listini, ki sta v usodnem razvojnem trenutku Evrope zabili globoke temelje za trajni mir v tem predelu naše celine.

Nemški kancler je v svoji zdravici rabil besede najvišjega spoštovanja do Jugoslavije in njenega prebivalstva ter nepreklicno jasno izpovedal svojo vero, da bodo zaupanja polni odnosi med obema državama, »ki sta postali sosedi in sta dobili skupne meje, postavljene za vedno, zagotovili trajen mir med obema državama in zasidrati tudi mir na naši vzne-mirjeni celini.«

Jugoslovanski knez-namestnik je svojemu gostitelju odgovoril v imenu Jugoslavije, da v polnem obsegu vrača spoštovanje do Nemčije in do nemškega naroda, s katerim ima Jugoslavija »že leta končno veljavno določene odnose« ter dal izraza svojemu veselju nad »slovesnimi zagotovili, da Velika Nemčija želi ohraniti in okrepiti prijateljsko sodelovanje z Jugoslavijo in je pripravljena ozirati se na njeno svobodo, neodvisnost in tudi na meje, ki nas vežejo v trajnem sosedstvu.«

S temi besedami je bil jugoslovanski obisk v Berlinu postavljen na pravo mesto. V Berlinu ni bilo nobenih zarot, nobenih spletk, nobenih ponižanj in nobenih izsiljevanj. V Berlinu sta si segla v roke dva predstavnika narodov-sosedov in sta si jasno povedala, kakor je to navada med možalimi, da hočeta v medsebojnem spoštovanju narodne svobode in neodtakljivosti državne zemlje živeti v miru, delati v miru, a tudi iskreno sodelovati, da se mir ohrani in okrepi v obojestransko korist a tudi v korist vse Evrope.

Obstoja nada, da gremo spet proti miru

Dne 2. junija, na svoj god, je papež Pij XII. sprejel zbor kardinalov, poudarjajoč, da si še vedno prizadeva za ohranitev miru.

Papež Pij XII. je v svojem govoru poudaril težave, skozi katere mora iti ves svet, težke krize, nezaupanje, bojzani in strah pred novo svetovno vojno. Poudaril je, da takšno stanje lahko dovede do velike nesreče in je treba zaradi tega iskati izhoda iz tega mučnega položaja, da bi narodi lahko šli na delo za splošno blagostanje. On bo ostal zvest svoji nalogi, ki jo ima pred svetom, da se človeštvu za vsako ceo ohrani mir in mu omogoči mirno delo in napredek. Poudaril je, da mora zmagati razum in da se težka kriza lahko s pravičnostjo, ki jo je treba postaviti pred silo. Le na ta način se bo človeštvo oddahnilo in šlo mimo sedanjih tegob, ki lahko dovedejo do nastrašnejših posledic, če ne bo zmagal razum.

Omenil je svoje delovanje ter dejal, da je pretekli mesec storil korake prav tedaj, ko je kazalo, da ni več rešitve pred novo nesrečo. Smatral je potrebno, da pošlje nekaterim glavnim državnikom svoje mnenje o svetovnem položaju ter jim napovedal pot, po kateri bi

se lahko odstranila vojna nevarnost. Državnikom velesil je orisal svojo skrb, bojazen in razvoj v bodočnosti, ako bodo šli po sedanjih poti. Opozoril jih je na vse težke posledice in izrazil željo, da se sedanja kriza čimprej odstrani. Opozoril jih je zlasti na dejstvo, da bo prišlo do strašnega prelivanja krvi in uničevanja človeštva, kar ni potrebno, če se ubere pravilna pot k mednarodni pomiritvi.

Nato je sv. oče nadaljeval: Na naše prizadevanje smo od teh državnikov dobili jamstvo dobre volje, da bodo ohranili mir, ki ga želi tako mnogim narodom. Razen tega smo prejeli tudi obvestila o stališču in mnenju drugih uglednih državnikov, na katere smo se na temelju teh pojasnil se je naše upanje v mir okrepilo, ker smo iz odgovorov videli, da se vodilni državniki zavedajo odgovornosti pred Bogom in pred narodi in da bodo storili vse, da preprečijo najtežje in najstrašnejše. Naše delovanje za mir je vplivalo na posamezne vlade, ki skušajo odstraniti ovire, katere obstojajo med posameznimi državami, tako da obstoja nada, da gremo spet proti miru.

nik kralja general Stefanovič, trgovinski minister Tomič, ban dr. Natlaččen in ljubljanski župan dr. Adlešič. Primeren nagovor je imel predsednik velesejm Bonač, nakar je minister Tomič po jedrnatem govoru proglasil otvoritev velesejm. Naslednji dan, v nedeljo je obiskalo velesejm na tisoče ljudi iz mesta in z dežele. Ta dan si je ogledal velesejm tudi ministrski predsednik Dragiša Cvetkovič. Nekemu učitelju in učiteljici, ki sta pripeljala učence na velesejm, je g. Cvetkovič daroval 2000 din z željo, da v njegovem imenu učence pogostita in obdarujeta.

d Pri zaprtju ali pri motnjah v prebavi vzemite. zjutraj na tešče kozarec naravnega »Franz-Josefa« vode.

d Novorojenček v zagrebški stolnici. Na binkoštni praznik popoldne je cerkovník našel v klopi zagrebške katedrale novorojenčka, ki je glasno jokal. Cerkovnik je otroka vzel ter o tem obvestil policijo, ki sedaj išče mater. Če matere ne bodo našli, bodo punčko oddali v otroško zavetišče.

d Zasebna ženska učiteljica uršulink v škofji Loki bo sprejemala v prihodnjem šolskem letu 1939-40 tudi učenke, ki so dovršile meščansko šolo z odličnimi ali s prav dobrim uspehom. Absolventke te šole bodo imele prav iste pravice kot one državnih učiteljic, torej tudi do državne službe.

IZ DOMAČE POLITIKE

p Dr. Korošec o dr. Mačku. Na taboru Združenih delavcev v Ljubljani je govoril predsednik senata dr. Korošec med drugim tudi sledeče: Govoril bom o osebi dr. Mačka, ki je ena izmed osrednjih oseb pri delu za sporazum. Nočem omenjati njegovih duševnih vrlin in sposobnosti, to bi bilo laskanje. Dr. Maček ni samo dober Hrvat, ampak tudi do-

ber Slovan. Krivico mu dela, kdor si upa misliti, da mu slovansko čustvo in mišljenje ni sveto. Govorite karkoli hočete, mislite o njem, karkoli hočete, vendar so le Slovenci, vendar so le Srbi dr. Mačku najbližji bratje na svetu. Dr. Maček ne pozna bližjih bratov na svetu, kakor so Slovenci in Srbi. Jaz cenim dr. Mačka in visoko mislim o njem. Zato pa tudi ne obupam nad delom za sporazum, po bolj ali manj številnih peripetijah bo vendar le do njega prišlo.

p JRZ bo sporazum uresničila. Glasilo JRZ, »Samoupravac«, prinaša članek, ki se obrača proti nekim krogom, ki skušajo proti obstoječi stranki JRZ sejati nezaupanje s tem, da ji odrekajo jasno opredeljeno stališče v važnih političnih vprašanjih. »Samoupravac« opozarja na izjavo vlade Dragiša Cvetkoviča, v kateri so smernice vlade, oziroma stranke čisto določno opredeljene. Te smernice gredo za uresničenjem programa JRZ, ki je: enakopravnost državljanov pred zakonom, red in mir v državi, gospodarski napredek in socialna pravičnost, sporazumna in mirna rešitev vseh glavnih vprašanj in čuvanje mednarodnega ugleda ter narodne

sloge (srbsko: odinstva). Ta načrt, piše »Samoupravac«, ne izključuje plemenske samobitnosti in JRZ je prva državna stranka, ki je javno priznala, da hrvatsko vprašanje obstoji in podala dokaze dobre volje, da so to vprašanje uspešno reši. V tem prizadevanju, da se reši hrvatsko vprašanje, kakor tudi vsa ostala še odprta politična vprašanja, bo stranka vztrajala do konca. Ona je pripravljena, da doprinese vse potrebne žrtve v ta namen in da pokaže najvišjo mero dobre volje ter popuščanja, da bi se sporazum udeležil in da bi se našla srečna in koristna rešitev vseh spornih vprašanj.

p Blagovni promet med Nemčijo in Jugoslavijo se je potrojil, kar je plod nemško-jugoslovanskega ustvarjalnega dela. Izvoz iz Jugoslavije v Nemčijo znaša 50% vsega jugoslovanskega izvoza, katerega Nemčija plačuje z industrijskimi izdelki. Tako piše glasilo narodno-socialistične stranke »Angrif« v svoji gospodarski prilogi.

p Spoznavajo jih. Časopis »Hrvatsko jedinstvo«, ki izhaja v Varaždinu, piše na uvodnem mestu o vlogi in značaju onih srbskih politikov, ki so se bili ta leta približali Hrvatim, katere so prej dosledno preganjali in pritiskali: »Ti srbski politiki so se vedno borili za to, da bi zadovoljili svoje lastne strankarske koristi, dočim jim je bila pomoč Hrvatim samo španska stena, za katero so skrivali svoje prave namene. Zdad se je v polni meri pokazal pravi značaj in vloga tako imenovane združene opozicije in se je njena prava in popolna podoba pokazala v polni luči. To je obenem dokaz stare hrvatske resnice: Pomozi si sam, pa če ti i Bog pomoči!

NESREČE

n Vrglo ga je pod kolesje. Te dni so bili na mariborskem glavnem kolodvoru zopet priče dogodka, ki jim je živo naslikal pred oči vse velike nevarnosti, v katerih je naše železniško osebje pri svoji težki službi. 51-letni premikač Jurij Bele iz Pobrežja je bil zaposlen pri sklepanju vagonov. Naenkrat je lokomotiva potegnila, ko je bil Bele še med vagoni, pa ga je vrglo pod kolesje. Nekaj metrov se je še kotalil pred počasi polzečo lokomotivo, potem pa ga je pritisnilo k tlem. Obležal je nezavesten. Sicer so še živega potegnili izpod lokomotive, vendar je kmalu po prevozu v bolnišnico izdihnil.

n Novi požari. Ne mine skoraj teden v Prekmurju brez velikega požara. Pred krat-

Pouk zgodovine na koroških šolah

»Koroški Slovenec« piše: V neki šoli v slovenskem delu Koroške je tamošnji učitelj narekoval otrokom sledeči zgodovinski sestavek: »Kako je postala Koroška nemška. — V 6. stol. so se Slovani priselili v našo domovino. Roparski Avari so bili njihovi gospodje, oni pa so se selili s svojimi čredami kot pastirji od pašnika do pašnika. Jarem avarskega gospostva jih je hudo tiščal, zato so zaprosili Bavarce za pomoč. Ti so jih osvobodili avarskega jarma in tako so se mogli Slovani raztreseno naseliti po vsej Koroški. V severni in južni Koroški so stanovali Franki in Bavarci, medtem ko so se na srednjem Koroškem naselili v pretežni meri Slovani. Slovani so počasi privzeli višjo nemško kulturo, nava-

de in jezik in tako je Koroška postala polagoma nemška. V neznatnem delu naše domovine je slovanstvo zapustilo sicer sledove, vendar pa se razen maloštevilnih izdajalcev priznava vse prebivalstvo k svoji nemški domovini. Severni duh je zmagal v zemlji. To so pokazali koroški boji in najbližja preteklost. — Tako uči koroška šola slovensko mladino že nad pol stoletja, zato pač ni čudno, če med slovenskim koroškim ljudstvom zgodovinski pojmi niso vedno popolnoma jasni. Vprašamo samo to: Kaj bi reklo svetovno nemštvo in kaj bi rekli posebej vojvodinski in naš kočevski Nemci, ako bi jih mi samo zato, ker hočejo ostati Nemci, nahrulili z »izdajalci«?

Vsak Slovenec, vsak katolik je naročnik Mohorjevih knjig. Naročite jih pri župniku

Z združenimi močmi nad jetiko!

Ban dr. Natlačen je prebivalstvu dravske banovine poslal sledeči poziv:

Kakor vsako leto bo tudi letos v tem mesecu po vsej naši kraljevini protituberkulozni teden, ki ga prireja Protituberkulozna zveza. Namen protituberkuloznega tedna je, da se narod pouči o bistvu jetike in nje nevarnosti ter o tem, kako je treba živeti in ravnati, da se jetike obvarujemo; po drugi strani pa je namen protituberkuloznega tedna, da se zbere čim več sredstev za zdravljenje tistih, ki so za jetiko oboleli, a sami nimajo potrebnih sredstev, da bi se mogli primerno zdraviti.

Podprimo vsi — vsak po svojih močeh —

Protituberkulozno zvezo v tem njenem res nad vse potrebnem in plemenitem delu za zdravje našega naroda! Sodelujmo pri tem njenem delu, a prispevajmo tudi za njen plemeniti namen od svojih sredstev, kar zmoremo! Protituberkulozni teden se prireja v sporazumu z državno oblastjo in naročam zato vsem podrejenim oblastvom in institucijam, naj stoje v tem tednu Protituberkulozni zvezi ob strani z vso podporo. Vsem, ki se bodo pri tem udeleževali — bodisi v propagandi, bodisi pri nabiranju prispevkov — izrekam že vnaprej svoje priznanje in zahvalo.

Kim smo poročali, da je ogenj uničil dva velika mlina v Peskovcih in v Krogu ter napravil skupno 400.000 din škode. Nedavno je spet gorelo v Križevcih, kjer je bilo po vsej priliki požar podtaknjen v gospodarsko poslopje posestnika Kuronje. Ker je ob močnem vetru gorelo precej slame in sena, je bilo hudo groženih 9 okoliških kmetij. Gasilci iz Križevcev in Peskovec so 5 ur vztrajali pri gašenju in spretno omejili požar. Pri gašenju so bili poškodovani 4 možje, med njimi dva gasilca. Nesrečnemu posestniku, ki je bil zavarovan samo za 4000 din, je pogorelo vse gospodarsko orodje, 9 gospodarskih poslopij in precej sena. — Nič manjši požar ni bil v Dolini, kjer je pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Aleks. Ritupera. Gasilci iz Vaneč, Bokrač, Moščancev in iz Doline so omejili ogenj, ki je divjal nad 3 ure. Rešili so tudi stanovanjsko hišo, pri kateri je pogorelo samo ostrešje. Škoda je krita z zavarovalnico. — V Kukeču pa je požar do tal uničil šupo, hlev in 2 gospodarski poslopji posestniku Ludviku Oškoli. Gospodar je pustil v hlevu goreti luč brez stekla, kar je imelo usodne posledice in trpi zdaj znatno škodo.

n Smrt v dimniku. Pred kratkim je šel delavec Sinigojeve usnarne Polak Franc v Ljutomeru v dimnik, da bi ga temeljito osnažil. Ko je bil v rovu, ki vodi v dimnik, že okoli tri ure, pa ga ni bilo na svetlo, so šli gledat, kje je. Ko so delavci prišli do njega, so videli, da je mrtev. Potegnili so ga iz dimnika ter ga odpeljali v mrtvašnico. Zdravnik je ugotovil srčno kap. Bil je star 85 let, je viničar v Zgajnarjevi viničariji v Presiki ter je oče 7 otrok.

n V opomin drugim. V vasi Koraja okr. Bjelina v Bosni je muslimanski kmet Begič Murho obiral češnje. Pri tem pa se mu je prelomila veja in mož je padel na ograjo ošpičenih kolov. Kol se mu je zadril v trebuh, nakar je siromak umrl v bolnišnici.

Blagoslovitev

»Jakličevega doma« v Dobrépoljah bo dne 18. junija 1939 ob dveh popoldne ob vsakem vremenu.

Sporoč: Ob 2 pete litanije z ljudskim petjem; 2. ob pol 3. govor in blagoslovitev doma, potem akademija v novem domu in prosta zabava. Vabljeni vsi!

n Vlak ji je šel čez obe nogi. 70-letna Neža Jerič, žena upokojenega železničarja iz Leskovca pri Pragerskem, se je napatila peš od doma v Slovensko Bistrico, da bi dvignila pokojnino za svojega moža. Ko je šla po cesti, jo je dohitel neki njen znanec, ki se je peljal na kmečkem enovprežnem vozu. Povabil je staro sosedo, naj prisede, da se ne

bo mučila na dolgi poti. Zenica je z veseljem sprejela ponudbo, ne vedoč, da je s tem sama sebe obsodila na strašno smrt. Ko sta se peljala od postaje Slovenska Bistrica naprej po cesti proti mestu Slov. Bistrica, jima je prisopihal nasproti lokalni vlak, ki obratuje med glavno progo in mestom. Srečanje se je izvršilo prav na mestu, kjer je izpeljana cesta čez tir. Ko je voznik videl prihajati vlak, je naglo pognal ter je prišel še pred prihodom vlaka čez tir. Tedajci pa se je začel konj plašiti, postal je čisto divji, ko je videl nasproti sopihajočo lokomotivo, ter je z vso silo porinil voz ritenski nazaj, tako da je prišel zadnji del voza na tir v tistem trenutku, ko je pridrvel vlak. Nesreča je bila neizogibna, lokomotiva je zgrabila voz in ga zdrobila, voznika je vrglo daleč proč ter je padel na mehka tla in ostal nepoškodovan, njegova sopotnica pa je padla na tir, tako da ji je vlak šel čez obe nogi ter ji jih odrezal. Ponesrečenko so takoj spravili na vlak ter ji za silo rane obvezali, potem pa so jo preložili na postaji na mariborski vlak ter jo spravili v Maribor. Bilo pa je vse prepozno in nesreča je zahtevala njeno življenje.

Prvo svidenje Pija XII. s Hitlerjem

Novi vrhovni poglavar katoliške Cerkve Pij XII. in voditelj nove Nemčije sta se spoznala osebno pred 19. leti, ko je bil Pacelli papeški nuncij v Münchenu. Bavarska je tedaj preživljala, kakor vsa Nemčija, hude čase. Komaj se je bila končala krvava revolucija, ki je izbruhnila od nasilja komunistične diktature, katero sta vodila juda Eisner in Toller. Čeprav si dežela ni bila še opomogla od revolucijskih strahot, so jo že razjedali novi politični spori, v katerih so stale na eni strani demokratične stranke s centrom, na drugi strani pa vsenemci, ki so v Münchenu poklicali maršala Ludendorfa. Hkratu pa je nastajalo novo gibanje, ki ga je vodil nepoznani bivši bojevnik Hitler.

Sedanji poglavar katoliške Cerkve je imel v teh notranjih političnih bojih težavno stališče, toda je znal cerkvene koristi braniti in zastopati zelo spretno in uspešno, kar mu je ne le na Bavarskem, marveč v vsej Nemčiji prineslo veliko prijateljev.

Meseca februarja 1920 je Hitler s svojima tedanjima najzvestejšima sodelavcema Federjem in Draxlerjem sestavil in razglasil program svojega gibanja. Ta program je obsegal 24 točk. Tedaj ga ni nihče jemal zelo resno, saj so različna gibanja nastajala tiste dni po Nemčiji kar čez noč in čez noč tudi izginjala. Toda začetnik narodnega socializma je bil že tedaj prepričan o svoji zmagi in se je vedel kakor človek, ki mu je prisojena velika in odločilna vloga. Po razglasitvi svojega programa je nekega dne sklenil, da se bo začel pogajati ... s samo Sv. stolico, da bi uradni cerkveni krogi podprli njegovo gibanje, ki je tedaj štel komaj nekaj desetlin pristašev.

Proti koncu februarja 1920 je poslal nunciju Pacelliju 30 tipkanih strani dolgo spomenico s prošnjo, naj to spomenico pošlje Sv. stolici.

Hitler je zahteval v tej spomenici od Cerkve sledeče:

1. Vodilni cerkveni krogi morajo zapovedati, da preneha »nemoralna zveza med črnimi in rdečimi«, to se pravi, politično sodelo-

vanje med centrom in socialnimi demokrati v Nemčiji, in

2. da mora Sv. stolica delovati s svojim vplivom za priključitev Avstrije k Nemčiji, češ da bo s tem katolištvo v Nemčiji ojačeno, ker se bo v Nemčijo vrnilo toliko in toliko milijonov nemških katoličanov.

V spomenici je bodoči voditelj Nemčije izjavil: »Če se to uresniči, bom jaz najmočnejša opora krščanstva, katero morem v Nemčiji rešiti samo jaz.« Pristavil je tudi, da je navzlic vsemu ohranil neizbrisani spomin na dunajskega katoliškega voditelja dr. Luegerja, češ da je ta prvi vzbudil v njem protijudovska razpoloženja.

Nuncij Pacelli je spomenico sprejel in se najprej natančno poučil o novem gibanju in o novem voditelju, ki se je ponudil, da bo rešil krščanstvo v Nemčiji. Čeprav podatki niso govorili o kakih zakoreninjenosti narodnega socializma v ljudstvu, je nuncij vseeno sprejel Hitlerja in imel z njim dolg razgovor. Hitler mu je takoj v začetku odkritosrčno izjavil, da ne razume ničesar o diplomatskih finesah, marveč, da je navaden preprost bojevnik (rabil je besedo »Frontschwein«), da pa začenja silno ljudsko gibanje, ki ga mora Cerkve podpreti, če noče izginiti.

Nuncij tega seveda ni mogel obljubiti, češ da se uradni cerkveni krogi, zlasti pa Sv. stolica, ne smejo vmešavati v notranjo politiko Nemčije.

Tako je poteklo prvo svidenje med bodočim papežem Pijem XII. in bodočim voditeljem Nemčije, narodni socializem pa je takoj po tem zgodovinskem svidenju zavzel svoje znano stališče do katoliške Cerkve in do krščanstva. — (»Duhovno življenje«, Argentina.)

Dolžnost vsakega katoličana je, da zastopa vsak dan, ob vsaki uri in povsod ideje kongresa Kristusa Kralja! Številni darovi naj omogočijo izvedbo tega kongresa!

RAZGLED PO SVETU

BOLGARIJA

s Bolgarija hoče južni del Dobrudže. Bolgarski predsednik vlade Kjuseivanov je pred kratkim v pariškem listu »Paris Soir« jasno izpovedal težnje Bolgarije. Kjuseivanov je odkrito dejal, da hoče imeti Bolgarija južni del Dobrudže, ki je sedaj pod Romunijo, a koder prebivajo izključno Bolgari, nazaj. Vsem drugim težnjam se Bolgarija odpove, toda Dobrudže se odpovedati ne more. Bolgarijo verjetno podpira Turčija, ki bi jo rada pritegnila v angleški tabor. Turčija tudi pritiska na Romunijo, da bi Bolgarom ugodila.

NEMČIJA

s »Windisch« ni nobena narodnost. Kakor je znano, se je pri zadnjem ljudskem štetju vpisoval za materni jezik na Koroškem pod silo krajevnih koroških razmer nemški izraz za koroško slovensko narečje »windisch«. Tem bolj zanimivo postane vprašanje, kako Nemci iz rajha gledajo na to vprašanje. Pri naborih morajo fantje izpovedati tudi svojo narodnost. Člani vojaških komisij so večinoma častniki iz starega rajha. Ko so v Beljaku in Čajni prihajali k naborom poleg zavednih slovenskih fantov tudi številni naborniki nezavečnih slovenskih družin, so navajali kot svoj narodni jezik »windisch«. Častnik pa jih je kratko zavrnil z besedami: »Windisch ni nobena narodnost, ter velet zapisnikarju: »Zapišite slovenski!« Pred vojaško komisijo ni ugovora in tako je pojem »windisch« izginil iz vojaških zapiskov. Zelo hvalevredno bi bilo, če bi ta pojem izginil tudi iz pregleda o ljudskem štetju na Koroškem in če bi se celovški krogi od zavednih in narodnih Nemcev učili pravega vrednotenja.

s Drobšč iz Korotana. 26. maja se je zgodila na progi Beljak-Spital v bližini postaje Gumern železniška nesreča. Osební vlak, ki je vozil ob pol 7 iz Beljaka, je trčil v tovorni vlak, ki je privozil iz nasprotne smeri. Pri nesreči so bili težko poškodovani: Edeltraut Miklavčič, Josef Rauter in Fridjof Mihelič. — Dobrlavas, Bistrica v R., Galicija in Čajna dobijo v kratkem knjižnice, podarjene iz Berlina. — Pri Vernbergu je naplavila Drava truplo Janeza Steinerja, ki je utonil že lani v avgustu. — V Št. Rupertu pri Celovcu je

nekdo streljal vrabce in po nesreči zadel delavko Heleno Tušar, ki je kmalu nato izdihnila. — Na podlagi odredbe deželnega šolskega sveta za Koroško se je z 20. majem spremenilo vodstvo sirotišnice »Vincentinum« v Celovcu. Za komisarja je postavljen Lintov. — Državna policija je zaplenila bolnišnico usmiljenih bratov v Št. Vidu ob Glini in jo izročila koroški deželni vladi v upravo...

FRANCIJA

s Večina francoskih komunistov odklanja zvezo s komunisti. Francoska socialistična stranka je imela pred kratkim svoj letni občni zbor v Nantesu. Na zboru so izbruhnila globoka nasprotja med Leonom Blumom, predsednikom stranke, in generalnim tajnikom stranke Faureom. Borba med obema voditeljema je trajala dva dni. Paul Faure je nastopil z najostrejšo kritiko ljudske fronte in zadržanja Bluma in njegovih ministrov, ki da so zakrivil, da je socialistična stranka izgubila oblast in poleg tega samo v pariški okolici izgubila 100.000 članov. Faure je dejal, da je temu krivo Blumovo ljubimkanje s komunisti in boljševiskimi strujami. Zahteval je, naj zbor prepove članom stranke vsako sodelovanje pri katerikoli komunistični organizaciji. Blum se je branil, toda slabo. Porazno je nanj vplivala tudi prazna dvorana, v kateri se je peščica odposlancev kar izgubila. Prišlo je do glasovanja, pri katerem je bil s 5400 glasovi proti 1761 sprejet sklep, da je odslej prepovedano članom socialistične stranke sodelovati s komunisti. — Pri nas se pa še vedno najdejo delavci, ki vidijo v sovjetih svojo rešitev.

RUSIJA

s Rusija e angleških predlogih — še razmišlja. Važen dogodek zadnjih dni je bil govor sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Molotova, ki je odgovoril na angleško-francoske predloge o sklenitvi trojne vojaške zveze. Molotov je dejal, da angleški predlogi še niso zadostni, da bi Rusijo prepričali, da se lahko spušča brez skrbi v vojaško zvezo z Anglijo. Anglija mora dati še močnejša obvezna zagotovila, da bo prišla Sovjetski Rusiji v primeru vojne na pomoč, predvsem pa mora Anglija Rusiji zajamčiti pomoč, ako bi slednja

Sargov.

KALODONT
proti zobnemu kamnu

morala pomagati kakšni napadeni baltski državi. Molotov je dejal, da Rusija ne bo šla po kostanj v ogenj za kakšno drugo državo, ampak da zahteva enostavno vojaško zvezo, ki bo za vse enako obremenilna in enako obvezna. Pogajanja med Anglijo in Rusijo sedaj trajajo še naprej.

Ljubljanski velesejem je otvoril v soboto trgovinski minister Tomič v navzočnosti kraljevega odposlanca. Čeprav je sejmišče velikost 40.000 m² in je v zgradbah 8000 m² razstavnega prostora, je vse do zadnjega kotička zasideno. Kar izdelujemo doma, je zastopano. Posebno bogato pa so podane razstave po hištvu, poljedelskih strojev in avtomobilov. Zanimive so razstave slovenskih ženskih ročnih del, turizma, obrambe prebivalstva za primer napada iz zraka in male obrti. Le oglejte si velesejem, ki traja do 12. junija iz je največja slovenska gospodarska prireditelja. Na železnicah imajo obiskovalci polovično vozino.

DROBNE NOVICE

80% italijanskih letal, ki so sodelovala v španski vojni, se je vrnilo nepoškodovanih domov.

3000 letal na mesec bi proizvajala Anglija v primeru vojne.

300 ljudi je našle smrt v enem dnevu pri avtomobilskih nesrečah v Ameriki.

4000 legionarjev je padlo v španski vojni. Nenapadalne pogodbe bosta te dni podpisali Nemčija in Letonska.

Davek na pijanec je uvedla ameriška država Urugvaj. 12% od letnih dohodkov!

Poljska je prepovedala prodajo nemških časopisov in knjig.

1200 km cest bodo zgradili Italijani v Albaniji.

Vesti o novi delitvi Slovaške med Madžarsko in Nemčijo se množe v angleškem tisku.

Belgijski kralj je povabil angleško kraljico dvojice, naj uradno obišče Belgijo.

Na pretekli teden potopljeni angleški podmornici »Thetis« je našlo smrt 90 mornarjev.

Glavne točke nove albanske ustave

Glavne točke albanske ustave so te-le: Albanija je ustavna monarhija. Kralj Albanije je kralj Viktor Emanuel III., čigar naslov je kralj Italije in Albanije in cesar Abesinije. Albanska zastava je rdeča, z dvoglavim črnim orlom in liktorskim znakom. Državni jezik je albanski. — Zakonodajno oblast opravlja kralj skupaj z vrhovno fašistično zvezo. Izvršilna oblast pripada kralju in se v njegovem imenu vrši vsa uprava. Vrhovni fašistovski svet je sestavljen iz centralne uprave albanske fašistovske stranke in iz članov osrednjega gospodarskega odbora. Veroizpoved je svobodna. Sodna oblast je neodvisna. Sodne razpra-

ve so javne. Posebna določila, podobna določilom italijanske ustave, ki se na to nanašajo, veljajo za dolžnosti in pravice državljanov.

Albanska vlada je sklenila prekrstiti pristanišče Santi Quaranta v Porto Edda. Tako je albanska vlada želela počastiti grofco Eddo Ciano, Mussolinijevo hčer. Obenem je vlada sklenila izvoliti za častnega meščana tega mesta državnega podtajnika vojnega ministra Parianija.

Minister Ciano in albanski zunanji minister Dino sta danes podpisala dogovor, po katerem upravlja odslej diplomatsko službo Albanije italijansko zunanje ministrstvo.

Palata »Bellevue« v Berlinu, kjer sta prebivala knez namestnik Pavle in kneginja Olga, ko sta bila na obisku v Berlinu

Sprejem na kolodvoru; od leve na desno: predsednik ZZZ, dr. Anton Korošec, trgov. minister Jevrem Tomić, predsednik vlade Dragiša Cvetković in ban dr. Marko Natlačen.

Z nedeljske delavske slavnosti v Ljubljani: Blagoslovitev zastav ZZZ.

Predsednik vlade Dragiša Cvetković govori v Unionu.

V dvorani »Union« med delavskim uobrovanjem ZZZ.

Dekleta!

Vse, ki hočete biti moderno, lepo in poceni oblečene — ste povabljene, da si ogledate zalogo ravnopravnih pomladnih in letnih vzorcev volnega in svilenega blaga za obleke in bluze, dijenročce, nogavice, krepdešinov, ročnih torbic, svilenega perila itd. pri

Ivan A. Grosek

trgovina z mešanim blagom

Trebnje na Dolenjskem

Bogoljub

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna. »

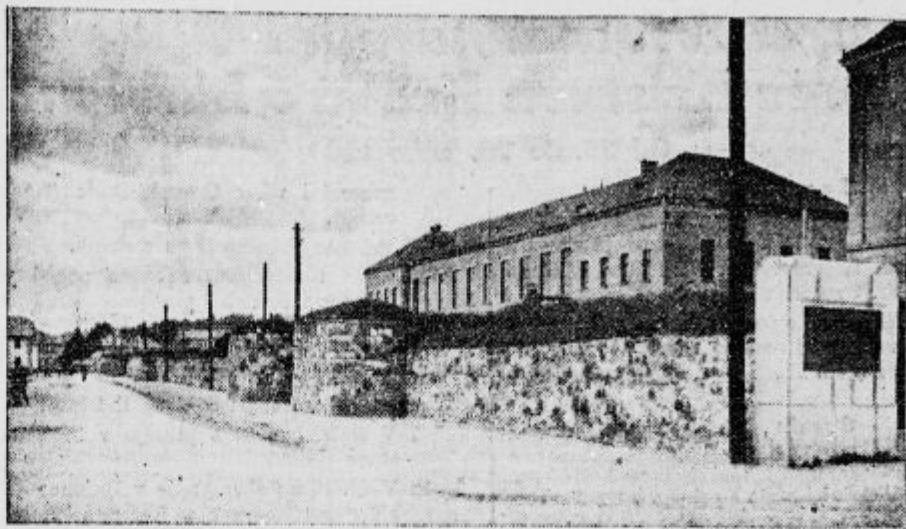

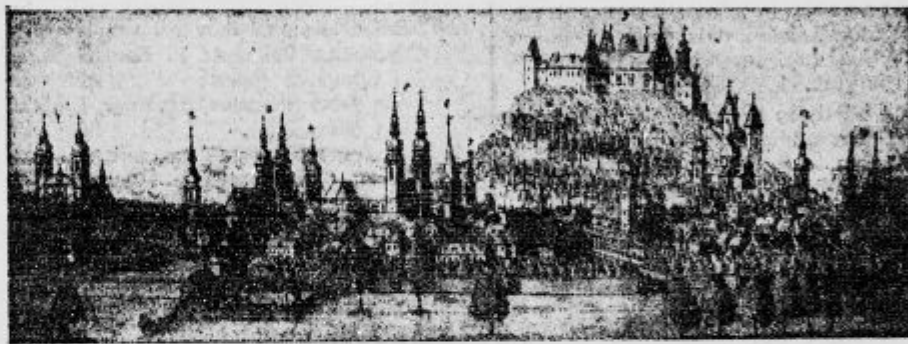
Bronasti kip Rimljana iz stare Emone, ki se sedaj nahaja v ljubljanskem muzeju

Sprehajališče v Tivoliju

Rimski zid na Mirju

Slika Ljubljane iz srede XVIII. stoletja

Šarjini trg v Ljubljani leta 1850

Zale pred pokopališčem Sv. Križa, kjer bodo počivali umrli Ljubljanci, dokler ne nastopijo svoje sodnje pot na pokopališče

VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja v Ljubljani

Od 25. do 30. julija 1939

Torek, 25. julija

- 18.00 Otvoritev kongresa v stolnici. >Veni sancte. Otvoritveni govor predsednika kongresov Kristusa Kralja, škofa dr. Gregorija Rožmana. Blagoslov.
- 19.00 Slovesna otvoritev kongresnih zborovanj v Unionu. Govori kanonik dr. Friderik Mack — Luxemburg.

Sreda, 26. julija

Predmet zborovanj: Verski preporod.

- 7.00 V stolnici maša s pridigo v francoskem jeziku.
- 9—12 I. študijsko zborovanje v Unionu: >Bistvo in cilj verskega preporoda.< Referent: župnik dr. Laros — Koblenz-Stolzenfels (nemško). Koreferent: dr. Viktor Korošec, univ. prof., Ljubljana (slovensko). Razgovor po jezikovnih skupinah.
- 16—18 II. študijsko predavanje v Unionu: >Sredstva in pota verskega preporoda.< Referent: P. Galileo Venturini, Rim (italijansko). Koreferenti: prof. dr. Marcelin, Pariz (francosko); direktor Galdynski, Poznanj (poljsko); Salvatore Camera, drž. poslanec, Neapelj (italijansko).
- 19.30 Večerne pobožnosti po cerkvah.
- 20.30 >Cerkveno leto v slovenskih pesmih in šegah.<

Četetek, 27. julija

Predmet zborovanj: Nravni preporod.

- 7.00 V stolnici maša s pridigo v poljskem jeziku.
- 9—12 III. študijsko zborovanje v Unionu: >Vzgoja novega nravnega rodu.< Referent: ekselencja pom. škof Rogerij Beaussard, Pariz (francosko). Koreferenti: P. Ledit S. J., Rim (francosko); Karitasdirektor Stehlin, Pforzheim (nemško).
- 16—18 IV. študijsko zborovanje v Unionu: >Krščanska vest v javnem življenju.< Referent: ekscel. nadškof dr. Josip Ujčič, Beograd (slovensko). Koreferent:

generalni vikar Quenet, Pariz (francosko).

- 19.30 Večerne pobožnosti po cerkvah.
- 20.30 Koncert slovenske nabožne pesmi v Unionu. Priredi glasbeno društvo >Ljubljanac.<

Petek, 28. julija

Predmet zborovanja: Svet za Kristusal

- 7 V stolnici maša s pridigo v italijanskem jeziku.
- 9—12 V. študijsko zborovanje v Unionu: >Moderni apostolat.< Referent: univ. prof. dr. Swiczawski, Lvov (poljsko). Koreferent: kanonik dr. Anton Sanchez, Palma de Mallorca (špansko).
- 16—18 VI. študijsko zborovanje v Unionu: >Sodelovanje laikov pri verskem preporodu.< Referent: P. Bangha S. J., Budimpešta (madžarsko). Koreferent: dr. Zitko Stanislav, odvetnik, Ljubljana (slovensko).
- 19.30 Večerne pobožnosti po cerkvah.
- 20 Slavnostno zborovanje v Unionu.

Sobota, 29. julija

- 8 Mladinska pobožnost na Stadionu.
- 9 Zborovanje KA za inteligenco v Delavski zbornici.
- 15.30 Sklepno študijsko zborovanje v Unionu. Poročilo o delu študijskih dni, objava in sprejetje resolucij.
- 18 >Igra o kraljestvu Kristusovem< na Stadionu.
- 21 Večerne pobožnosti po cerkvah.

Nedelja, 30. julija

- 9 Na Stadionu pontifikalna maša s pridigo.
- 14 Sprevod katoliških organizacij na Stadion. Poziv zastopnikov narodov na bratsko sodelovanje v kraljestvu Kristusovem. Prenos Najsvetejšega iz župne cerkve sv. Cirila in Metoda na Stadion. Pete litanije Srca Jezusovega, posvetitev, zahvalna pesem, blagoslov in Povsod Boga.

ski tabor. Ta tabor je Zveza združenih delavcev proti mnogim pričakovanjem in napovedim, da ji ne bo uspel, izvedla z izredno discipliniranostjo v takem redu in v takem sijaju, kakoršnega doslej še nobena delavska organizacija pri nas ni izvedla. Na tabor je prispelo iz vseh strani Slovenije na tisoče delavstva, ki je v najlepšem redu v poteku cele prireditve vzorno manifestiralo za delo in za zmago svojega pokreta.

Tabor se je pričel v zgodnjih jutranjih urah z budnicami in s pohodi posameznih skupin po ljubljanskih mestnih ulicah ob spremljanju številnih godb. Mesto samo je začelo dobivati čimdaljebolj utis delavskega taborenja. V organizaciji strnjeno delavstvo se je zbralo k skupni službi božji v ogromni cerkvi pri sv. Jožefu, nakar je šlo v pestrem zares lepo organiziranim sprevedu po krajevnih in strokovno urejenih skupinah ob spremstvu godb z mnogoštevilnimi zastavami in znaki svojega dela do Uniona, kjer so jih pričakovali predsednik vlade Dragiša Cvetkovič, naš narodni voditelj dr. Anton Korošec, minister dr. Miha Krek, minister dr. Tomič, naši slov. senatorji, naši poslanci, več banskih svetnikov in županov iz delavskih okrajev, predstavnikov mnogih naših organizacij in oblasti. Tu je spreved krenil v Union in do zadnjega kotička napolnil veliko dvorano tega hotela in vse stranske dvorane. Velika množica pa je morala ostati na cesti, ker je v dvorani zmanjkalo prostora. V dvorani je bilo nato manifestac. zborovanje, na katerem so med neprestanimi pozdravi in navdušenimi manifestacijami govorili: naš narodni voditelj dr. Korošec, minister dr. Krek in predsednik vlade Cvetkovič. Po končanih govorih je delavstvo v potrditev svojega programa, da hoče ostati zvesto slovenskemu narodu, zborovanje zaključilo s petjem slovenske narodne himne.

Zveza združenih delavcev, edina v slovensko katoliško enoto učlanjena delavska organizacija, je s tem taborom pokazala uspehe svojega dela in svojo trdno voljo, voditi delavstvo na temelju krščanskih načel do končne zmage. Zveza združenih delavcev bo v doslednosti borbe za svoje načelno stališče in v svoji brezprimerni pridnosti za koristi delavstva brezdvomno tudi končno zmagala in je dolžnost vsakega slovenskega vernega delavca, da se v tej organizaciji učlanil.

V Tvojem varstvu

Širni svet je v Tvojem varstvu.
Kristus, Kralj naš in Gospod.
Stava Tvojemu vladarstvu
naj razlega se povsod!

Glej dobrotno iz višine
Kralj človeštva, slednjo stvar.
Tvoje naše so družine,
Ti jim bodi gospodar!

Vladaj zemeljske rodove,
vsem v ljubezni gospoduj;
blagoslovi nam domove,
v njih prebivaj in kraljuj!

Naša mila domovina,
Tebe ljubi in časti,
Tvoja bodi kraljevina,
čuvaj jo do konca dni! Limbarska

Krasen uspeh I. slovenskega delavskega tabora

Zveza združenih delavcev, slovenska katoliška delavska organizacija, ki neumorno dela na edino pravih katoliških temeljih za srečo delavskega stanu, je pretečeno nodeljo priredila svoj I. slovenski delavski tabor.

Zveza združenih delavcev je še mlada organizacija. Stara je komaj dobra 3 leta. Njeni voditelji in organizatorji pa so v teh treh letih s svojim neumornim delom dosegli za delavski stan, tako za poedince kakor za celoto, mnogo več, kakor pa so preje razne druge nekrščanske organizacije dosegle tokom desetletij.

Zveza združenih delavcev si napram tem nekrščanskim organizacijam, ki vodijo delavstvo proč od Boga, od naroda in od cerkve postavila za temelj svojega gibanja načelo, da se bo borila proti boljševizmu za slovenski delavski stan v soglasju z preizkušenimi voditelji slovenskega naroda in z vsemi pridobitnimi sloji.

Po triletnem delu, po mnogem nasprotovanju s strani boljševiško usmerjenega delavstva, po nasprotovanju nekrščansk. časopisja je Zveza združenih delavcev v sami Ljubljani priredila svoj prvi slovenski delav-

PO DOMOVINI

50 letnica samostana karmeličank na Selu

Dne 12. junija bo 50 let, kar je bil ustanovljen samostan karmeličank na Selu pri Ljubljani.

Ta jubilej bomo obhajali s posebno tridnevno Selu vsa ta leta.

V soboto 10. junija bo ob 5.30 prva tiha sv. maša, ob 6.30 slovesna sv. maša pred izpostavljenim Najsvetejšim. Popoldne ob 6 govor: Pod varstvom Matere božje in sv. Jožeta. Govori g. škofjski kancler Jože Jagodic. Pete litanije Matere božje in blagoslov.

V nedeljo 11. junija bo ob 5.30 prva tiha sv. maša, ob 6.30 slovesna peta sv. maša pred izpostavljenim Najsvetejšim. — Popoldne ob 6 govor: Sv. Režnje Telo, življenje našega življenja. Govori g. župnik Alojzij Košmerlj. Pete litanije Srca Jezusovega in blagoslov.

V ponedeljek 12. junija, na ustanovni dan, bo ob 5.30 prva tiha sv. maša, ob 6.30 slovesna pontifikalna sv. maša pred izpostavljenim Najsvetejšim. Nato sv. maše ob 7.30, 8, 8.30 in 9. — Popoldne

ob 6 govor: Hvalite Gospoda, ki je dober. Govori g. prof. dr. Ciril Potočnik. Pete litanije sv. Jožeta, zahvalna pesem in blagoslov.

V spomin na 50 letnico je izšla posebna knjiga, naslovljena *Karmelski spomini*. Izdal Karmel na Selu, Ljubljana-Moste, Broširana 24, vezana 34 din. Slika zgodovino ustanovitve, življenje prvih redovnic na Selu, njih vzore in stremljenje, njih življenje, boje in smrt. Pa tudi življenje karmeličank v splošnem. Knjigo krasi več lepih slik v bakrotisku, nekatere tudi iz notranjosti samostana. Častivce sv. Male Terezije bo posebno zanimala, saj podaja isto življenje, kakor ga je živel Jezusova Mala Roža v Lizjeju. Toplo priporočamo! Najlepša priloga na zahvalno tridnevno in radostno razpoloženje, ki ga bo Jezusova Cvetka dihnila vsem srecem v jubilejnih dneh na Selu. Med nami bo kakor morda še nikoli. Že pripravlja svoje rožal Hitimo ponj!

Iz raznih krajev

Koprivnik v Bohinju. Redke so po malih farah slovesnosti zlatih porok, ki sta jo obhajala na binkoštni ponedeljek Korošec Jakob in žena Julijana p. d. Skrivnikova s Spod. Gorjuš. V krogu svojih otrok in vnukov sta prišla k zlatoporočnemu obredu, kjer jima je domači g. župnik toplo govoril. Naj se ju spomni tudi »Domoljub«, ker sta že dolga leta zvešta naročnika in bravca. To je res v lani družina, ki zida vse na Boga. Sama vzorna katoličana, sta tako vzgojila tudi vseh svojih 10 otrok, ki vneto sodelujejo pri Prosvetnem društvu, vnuki pa pri Fantovskem odseku. Čila sta in zdrava, da bi jima komaj polovico toliko let prisodil kakor jih imata, pa ne od

dobrot življenja, čeprav smo v nekem predavanju o Gorjušah v radiu slišali, da so Skrivnikova mama nekaj ducatov kur pospravili, ampak od pridnega dela in skrbi na vzorno urejenem posestvu. Naj slavljena prav tako krepka obhajata še kak jubilej. — Na Spod. Gorjušah bosta v kratkem še dve zlati poroki. Tako naš gorski zrak ohranja pri zdravi. — Te dni se bodo naši kraji kar izpraznili, »zbasalic se bodo v planine s kravami, potem pa pridejo letoviščarji uživati gorski zrak in mir. V naših hribih pozdravljeni in dobrodošli!

Limbarska gora pri Moravčah. Častilcem sv. Valentina sporočamo, da se vrši običajni vsakoletni romarski shod letos, na nedeljo pred kresom dne 18. junija. Cerkevno opravilo bo sledeče: Na predvečer v soboto bodo ob pol 7 večernice. V

nedeljo zjutraj bodo sv. maše ob pol 5, pol 6 in ob 10. Oba dneva bo dovolj epovednikov na razpolago za prejem sv. zakramentov. Preskrbljeno bo tudi za telesna okreplila, Cerkev sv. Valentina je starodavna božja pot, na 768 m visokem hribu, s katerega je krasen razgled in je zelo priljubljena izletna točka. Dostop je lahek iz vseh strani, bodisi iz Moravč, Krašnje, Blagovice ali iz Peč; najbližje je iz Sp. Lok, ki leže ob državni cesti Ljubljana—Celje. Odtod je do vrha 40 minut pešhoje.

Begunje pri Cerknici. Dolgo sem letos sedel v zapečku, jaz, ubogi menišeovski dopisnik. Nisem si upal iti ven, da bi se razgledal, kako je kaj v Begunjah. Mrz je bil in dež, in mene, ki imam mrzlo kri in stare kosti, me rado zebe. Včerajšnje sonce pa me je zvalilo ven. — Lepo je pri nas, kadar sonce sije. Polje je sicer zaradi deževja zaostalo, bo pa sedaj bolj pohitelo. Bog nikoli ne zamudi. — O binkoštnih je bilo prvo sv. obhajilo, tako slovesno kot že dolgo ne. Cerkev je bila praznična in okrašena, kot svež šopek, ki si ga fant zalutne v lepem nedeljskem jurtu za klobuk. — Pokopališče je sedaj lepo urejeno in čedno. — Pripravljamo se letos z veliko vneto za kongres in skrbimo, da se ga bo naša fara udeležila v velikem številu. Popeljimo s seboj takrat vsa naša šolska mladina, da se že v mladih letih okrepri in utrdi v njej ljubezen do Kristusa Kraja.

Sv. Andraž v Haložah. Neprestani nativi od binkoštno nedeljo dalje so dosegli svoj višek v noči od torika na sredo (30.—31. maja). Takrat je bilo kakor iz škafa. To noč so nalivi napravili ogromno škodo. Trg sv. Andraž v Haložah je bil pod vodo, tako da so ljudje, ki so prišli k šmarnicam, šli do glešnja po vodi. Ceste so nalivi močno poškodovali. — Te dni sta se za vedno poslovila od nas Mlakar Jožef in Kmetec Janez iz Stirca; med nebeške krilate je šla hčerka Zavca Antona. Pokojnim večni mir! — Haložani imamo še mnogo dobrega vina naprodaj. Cena je od 3.50 din naprej.

Trebnje. Te dni smo pokopali Frančiško Ladiha iz Dol. Nemške vasl. — Dne 30. maja je zapustil solzno dolino Janez Celik iz Medvedjega sela. — Dne 29. maja je za vedno zatisnil svoje trdne oči Zafran Jože, bivši župan trebanjske občine. — Dne 4. junija je obhajala 55 letnico obstoja gasilca četa Trebnje.

Škocijan pri Mokronogu. Spet smo prizadeti po povodnji. Posebno udarjene so vasl: Dobrava, Čužja mlaka, Hrvaški brod, Zameška, Mršca vas

RAZNO

Katoličani v Budimpešti

Pred svetovno vojsko katoliško življenje v Budimpešti ni bilo kaj prida. Saj je bilo znano, da je Budimpešta vsa pozidovljena ter sila poškvarjena. Po svetovni vojski se je stvar močno na bolje obrnila, kakor kažejo te številke: V Budimpešti je danes 43 župnij, izmed katerih pa jih je 24 šele po vojski nastalo. Svetnih duhovnikov je v mestu 384, redovnih pa 542, kakor tudi 1970 redovnic. Poleg 62 duhovnih profesorjev, ki uče katoliški verouk na srednjih šolah, in poleg 75 katechetov na ljudskih šolah, je le 180 laičnih katechetov, ki pomagajo duhovščini učiti verouk. Katoličanov je v Budimpešti nekaj nad 650.000 kar je več kot 61%. Protestantov kakih 180.000, torej nekako 12%. Judov pa je več kot 200.000, skupaj 20% vsega prebivalstva. V mestu je 22 moških in 76 ženskih samostanov. Živahno deluje tudi katoliška akcija, ki prireja poučna predavanja in tečaje.

Besede

(Povest)

Spisal N. Veilkonja. Ilustriral akad. slikar L. Sušmelj
Slike iz tromesečne kronike o naših krajih.

XXIII.

Rezka pot; bolje, da bi je ne bilo.

Rezka je hodila po hiši zamišljena in potrta. Polagoma se je šele začela zavedati, kako se je nespametno spozabila. Kar pametijo ljudje, se niso fantje stegli pri mrliču, kaj šele dekleta. Sama ni vedela, kako je prišla domov. Vedno je še videla, kako se ji reži široki Jozljev obraz in kako ji je potegnil ruto na oči, da se je opotekla. Bilo ji je žal in bi rada popravila, toda v njej je prevladovala trma in prepričevala se je, da rajši od kesa umre, kakor bi koga prosila odpuščanja. Posebno pa še Polonco! Polonco, ki je po pastirju pošiljala Francetu srček! In France! Kako se je obnašal! Ali se ni umaknil, namesto da bi bil šel z njo? Umaknil se je, da mu ni bilo treba pokazati, s kom drži, hinavec! In še hočem, naj pride pod okno. Hinavec! Tiste dni ni šla nikamor. In če je morala v vrtiček, si je povlekla ruto na oči. Kakšne hude ure so imeli konci in kozice! Še maček, ki se ji je drugače motovilil pod nogami, je tiste čase čepel na njivi in čakal miši.

Mati jo je opazovala ter si želela, da bi prišel Andrej. »Zdaj je čas,« si je mislila. »France je prejel od Polonce srček in Rezka se je z njim sprla. Jeza je še pijanca spreobrnila. V jezli je voznik šel pri praznem vozu in iz jeze si tudi dekleta fanta prebere.« In Rezka je edinka, bo imela veliko posestvo in za oko je prijazna. Mlakarica bo imela Bregarjeval Zato naj Rezka premisli! Rugarica

je tudi tako storila. Z Vidmarjem se je bila sprla in je prišel Rugar. Vidmar je res bil pri vojaki in je bil Rugar sam, toda sprla se je bila in se poročila. Če se je spomnila. V začetku ji je res bilo hudo ter je skrivaj jokala, potem pa je udarila z nogo ob tla, kakor ji je nasvetoval nunc Stepančič pri spovedi. Udarila in stisnila zobe. Vsi Vidmarjevi pogledi in ves njegov smeh je ni premaknil. Ker nekaj se privadi, nekaj se pozabi, če je mož dober. In da bi Rugar ne bil dober! Samo Franceta ni mogla in če se je prikazal, je bila nevoljna. Kakor je starega zagovarjala, je Franceta tožila.

France je bil pač druge matere sin. Če ga je Rezka hvalila, ga je ona grajala. Za vse njegove napeke je vedela; če je kje hodil z dekleti, je zanesljivo izvedela. Huljka je materi toplo prinesla in nikoli zastoj. Zabele in moke in kave in sladkorja! Zato je Rugarici novi preprič med Rezko in Francetom zelo dobro prišel in Andrej je prost ter nima nobene. Za Siegla se ni zmenila. Kaj pa bo? Službo ima res, toda prestavijo ga in kaj bo potem Rezka s posestvom? Mara ga pa ne. Če ne, bi se drugače norčevala iz njega. Z njim draži in podžiga Franceta. To Rugarica dobro vidi. Zdaj se je sprla, zdaj je čas. Klin je treba s puharjem, kadar je čas. Zdaj je hip, da se močno zamahne, ker je hlod pokazal razpoko. Samo da bi Andrej prišel. Iskala je Huljko in ta je rekla, da je vse dobro in na pravi poti, samo treba da je počasi in kakor da se nič ne mudi. Samo da se Rezka in France ne pobotata! Če bi se moglo kaj narediti, da bi se hlod še bolj klal.

Rezka se je spravljalaprat, ko je zaslišala rahlo trkanje na okno. Prisluhnila je. Bilo je znano trkanje:

* Kratka sekira na dolgem toporišču, s katero se zabijajo kline.

In Oštri breg. Izračunano je, da je v teh vaseh najmanj 200 ha rodovitnega in prej krasno obetajkega polja pod vodno gladino. Rastlinstvo, kakor razna žita in drugo bo vse poginilo, kolikor ni že ob prejšnji prvi poplavi. Kmetje v strahu in obupu gledajo v bodočnost! S trdim zaupanjem se še enkrat obračamo s prošnjo na vse pristojne oblasti za pomoč!

Retje - Loški potok. Dne 31. maja smo spremili k večnemu počitku Ivano Lavrič v 19. letu starosti. Bila je članica Marijine družbe in cerkvena pevka. Kako je bila priljubljena, je pokazal njen pogreb. Hvala vsem fantom in možem, dekletam in ženam, družbam in društvom, ki so pripomogli z veliko udeležbo, da je bil pogreb res nekaj veličastnega!

Crneče pri Dravogradu. Gasilska četa si je nabavila novo motorno brizgalno, ki bo v nedeljo dne 11. junija blagoslovljena. Ob pol devetih sprejem gostov na postaji, ob 9 blagoslovitev brizgalne in sveta maša na samostanskem vrtu žolskih sester. Ob 11 bo gasilska vaja z motorko in nato prosta zabava.

Vojnik pri Celju. Vsi iskreno pozdravljamo misel, da se tukaj postavi »Prosvetni dom«, ki naj bi bil žarišče in središče vojniške prosvete. Brez dvoma je, da bodo vsi po svojih močeh sodelovali pri gradnji. — Starši, komu boste izročili svoje sinove in hčere, ako hočete, da se bodo vzgajali v katoliškem duhu? Gotovo Fantovskemu odseku in Dekliškemu krožku.

Male dole pri Vojniku. V naši vasi imajo v večini naročene samo katoliške časopise. Kjer pa še sploh nimajo nobenega, je zdaj najboljša prilika, da »Domoljubac« naroče za drugo polovico leta.

Pristava pri Vojniku. Dela na naši cesti so bila v živahnem razmahu. V juniju se bo menda število delavstva znatno zmanjšalo zaradi nujnega dela na polju. Upamo, da se bodo drugi mesec vsi delavci spet zaposlili.

Sv. Jakob ob Savi. Katol. prosvetno društvo pri Sv. Jakobu ob Savi bo v nedeljo 11. l. m. proslavilo 30 letnico svojega neumornega delovanja za izobrazbo naše mladine. Popoldne ob pol devetih bo zbirališče pred Prosvetnim domom pri Sv. Jakobu za članstvo Prosvetnih društev in članstvo ZFO in ZDK. Ob 9 bo spreved skozi Podgorico v Sotesko, kjer bo sveta maša in po sv. maši zborovanje. — Popoldne ob 3 bo na vrtu g. Zorca (p. d. Basca) v Soteski velik javni telovadni nastop Zasavskega okrožja ZFO in ZDK z

jako izbranim in lepim sporedom. Vsi, ki ljubite našo slovensko mladino, pobite v nedeljo k Sv. Jakobu in pokažite svoje navdušenje za naše katoliške mladinske ustanove!

Javor pod Ljubljano. Ono nedeljo sta obhajala zlato poroko spoštovana zakonca Franc in Jera Jaičar iz Besnice 19. Kljub visoki starosti sta še zelo čvrsta in trdna, četudi sta morala zelo trdo delati na svojem posestvu, ki sta ga

z svojo pridnostjo in varčnostjo lepo uredila. V arebnem zakonu se jima je rodilo 8 otrok, 4 sinovi in 4 hčere. Zlato poroko sta obhajala v krogu svojih treh hčera in treh sinov, ki so že vsi dobro preskrbljeni in 32 vnukov. V zglede drugim moramo omeniti, da v svoji globoki vernosti nista nikdar opuščala nedeljske sv. maše, četudi je njihov dom nad eno uro oddaljen od župne cerkve, pri kateri je mož cerkveni ključar že dolgo vrsto let. Bog vaju ohrani zdrava še tja do železne poroke!

Brezovica pri Ljubljani. Slovesna proslava 35 letnice katoliškega prosvetnega društva na Brezovici bo sledeča: Na predvečer 17. junija bo ob 8 v Katoliškem domu slavnostni večer. Glavna točka tega večera bo Finžgarjeva »Veriga«. Pri tej igri igrajo akoraj samo tisti igralci, ki so že v začetnih letih društva sodelovali. V nedeljo 18. junija bo ob 8 zjutraj zbiranje gostov na dvorišču Velkavrha. Potem odhodi na telovadišče, kjer bo ob 9 sv. maša. Po sv. maši pa bo velik ljubišči tabor. Popoldne ob 3 bo telovadni nastop vseh odsekov in krožkov barjanskega okrožja ZFO in ZDK. Po telovadbi bo domača zabava na vrtu g. Majerja. Pri celodnevni prireditvi igra priznana godba iz Mengša. Ker bo ta tabor edina večja prireditve v barjansko-notranjskem delu ljubljanske okolice, pač nobeden prijatelj naše mladine 18. junija ne bo ostal doma.

Hotič pri Litiji. Gasilska četa v Hotiču bo proslavila v nedeljo 11. junija 10 letnico svojega obstoja. Ob pol 2 spreved gasilcev v župno cerkev, kjer bodo litanije. Nato pri gasilskem domu prosta zabava. — V Zapovljah je odšla v večnost v starosti 70 let Škarja Marija. Naj počiva v miru!

Moravče. Te dni so prebelili cerkev sv. Andreja in izravnali prostor med obzidjem, ki je ostank nekdanjega obrambnega tabora. Priprave, da je bila ta podružnica nekdanjega lara cerkev moravske župnije. Pravih zgodovinskih podatkov nimamo, ker je l. 1761 pogorelo moravsko župnišče. — Na prireditve v Krasah v nedeljo 18. junija se gasilska četa marijivo pripravi. Na spredju je velika tombola, ki naj bi omogočila nabavo nove motorne brizgalne.

Ajdovce pri Žužemberku. Neprestano deževje nas zelo ovira pri poljskem delu. Kljub temu smo pa vendar zadovoljni, da smo v bratih in nam ne grozi povodenj kot po bližnjih dolinah. Zelo se nam smilijo ljudje v sosednji fari v vasi Globodol, ki so že nad teden dni skoraj zaliti z vodo. Ubogi kmetje, ki jim bo skoraj eno tretjino poljskih pridelkov popolnoma uničenih. — Vedno deževje nas tudi ovira pri graditvi Prosvetnega doma. Stavba bo res stala ogromno denarja, ki ga še nimamo, pa pri tem nas bojni zavost, da je z nami vsa fara kot en mož. To vzajemnost je pokazala tudi zbirka, ki smo je izvedli po fari, saj so farani darovali skoraj 10.000 din, in to v tako slabih razmerah. Posebnost in vzpodbudna zavost za zidavo je pa to, da je prav vsaka hiša v fari kolikor toliko darovala za Prosvetni dom in s tem vidimo, da nimamo prav za prav no-

»France! France!« ji je šinilo v misli. Obotavljala se je, ali bi pogledala.

»Rezka!« je klical. Ker se je obotavljala, je prej prišumela mati in zaprla vrata. Ni bilo več klica.

Rezka je bila vsa zmedena. Tisto noč ni zatislila oči in zjutraj je imela oči rdeče. In zdaj jo je tlačilo in bolelo.

»Ali je krkal?« je vprašala mati.

»Nisem slišala!« je rekla Rezka ter si potisnila ruto na oči. Hudo ji je bilo.

»Samo, da nisi!«

Prišel je, da bi popravil in povedal, pa ga odženo.

Morala je k Stomažem. Naglo je stekla čez Vrh in pred kapelico. Sv. Ivan je bil s svojimi kresovi mimo, a venci iz rjavih lilij, bele in pisane trave, pestrega gadovca in belih ivanjšic so še zmerom viseli in kimali, da so se lomili in ospali, travniška salvija in ranjak, zvočnice in nokota, pisana trava in bezgovo listje. Dekleta so bila nabrala celo naročje poljskega cvetja, da bi varovalo zoper nesrečo in bolezen, uroke in še zoper vse to, kar se ne pove. Vse je bilo po bregu še raztreseno.

Tam, kjer se je ubil Drejc. Okoli kapelice so pomete, toda po bregu niso upale, ker je zdaj le nevarno; suho je ter se spodrsne na smajni brežini. Sentjanževke in praproti, ostrožnik in kresnik so štrleli izpod strehe, bili so že vsi goli in le tu pa tam je visel droben cvet, suh in siv s stebila. Na oltarčku je ležalo nekaj šopkov, ki jih je nekdo položil pozneje. Videlo se je, da so šele napol oveli, na ograji je visela glgovga vejica, ki jo je bil voznik vrgel s ceste. Bila je vsa prašna in suha. Nad vegasto stopnico je visela lučka; poletni je niso potrebovali, toda pozimi v megli in sodrižu se je njen blesk

videl, kakor bi angel varuh svetil na cesti. Poklonila se je in pokržižala. Hitela je skozi predore in čez most, ognila se veji, ki je ležala sredi ceste pred tretjim predorom, kamor je padla v temi z voza pobiralcem. »Bog ve, po čem jim računajo veje letos?« se je zmisliła. »Siegl jih gotovo dvakrat premeri, preden jih smejo odpeljati!« Nasmehnila se je njegovim golim kolonom ter šopu gamsove dlake na zelenem klobuku. »In kako skače, kakor bi se nekam poganjal!«

Nad Skukom je zavila s ceste, ki se je počasi nižala ter nad Pezdirnico zavila nazaj, kakor bi vrgel vrv.

Ko je šla po stezi ob pobočju Čavna, je videla pod seboj na Pezdirnici ljudi, ki so kosili seno.

»Tam spodaj nekje kosi France!« ji je šinilo na misel. Spomnila se je, da je tudi prejšnji večer slišala škrtanje stopinj pred hišo, toda vasovalec si najbrž ni upal blizu.

»Kdo je kriv? Ali je bil France ali ne?«

In vedno bolj se je prepričevala, da ni bil, ker se je zdaj gotovo ogiblje, ko ga je še mati spodila.

»Vse si bom uničila s svojo jezljivostjo in počasnostjo!« se je karala. »Kakor da me kaj obsede!« Ustavila se je za hip vrh Čela ter si zasenčila oči. »Da, tam spodaj. Rdečo srajco ima in se dobro razloži. In tudi večji je od drugih.

Bolelo jo je, da so ji solze pritisnile v oči.

»Sama si kriva? Ali je treba, da se obnašaš kakor brez pameti? Ah, kaj,« je stresla glavo čez hip, »takšna sem, kakršno me je Bog dal!«

* Ki pobira veje v sočni.

Angleški parlament bo moderniziral. Angleški parlament zboruje v zgodovinski westminstrski palači, katera je že hudo stara in potrebna velikega popravila. Ker pa Angleži tako močno drže na tradicijo in ker bi bili stroški za popolna predelavo tega velikankega poslopja preveliki, bodo poslopje le malo popravili in ga le malo modernizirali. Komisar za javna dela na Angleškem je pred kratkim angleška javnost obvestil, kaj bo do preureditve v tej palači. Najprej je povedal, da zbornice za poslanke ne bodo mogli povečati, čeprav je za vse poslanke sedaj tamkaj premalo prostora. Pač pa bodo v poslopje napeljali moderno razsvetlavo in tudi poslansko obednica bodo docela prenovili, povečali in kuhinjo modernizirali. Drugih stvari ne bodo spreminjali, čeprav bi bilo treba še več storiti. Pač pa bodo poskrbeli, da bodo zatri mlil, katere so se silno razmnožile v kletih in v prizemlju tega najmočnejšega parlamenta

(Nadaljevanje.)

CITAJ »DOMOLJUBA!«

benega nasprotnika. Če temu prispevku prištejemo še vse delo in vožnjo raznega gradbenega materiala in lesa, lahko rečemo, da so farani darovali že nad 100.000 din za Prosvetni dom. — Gradbeni odbor je sklenil, da se kljub denarni etiški izvrši dograditev še v tem poletju in v jeseni izvrši blagoslovitev v zvezi z velikim prosvetnim taborom in z odkritjem spominske plošče našemu rojaku pok. skopljanskemu škofu dr. Janezu Frančišku Gnidovcu. Plošča bo vzidana na pročelju prosvetnega doma, kateremu v spomin in varstvo hočemo posvetiti tudi dom. Vse farane pa prosimo še nadaljnje pomoči pri graditvi.

Topole pri Megju. Član občinske uprave Zabet Franc je že pred leti ustanovil v vasi kmetijsko društvo. To je prava vaška zadruga, v kateri so vključeni vsi gospodarji in si z združenimi močmi nabavljajo razno gospodarsko orodje in stroje. Lansko leto si je zadruga postavila svoj kmetijski dom za shrambo orodja, ki pa še ni dokončno izdelan. — Po prizadevanju istega gospoda smo skozi vas razširili občinsko cesto. Zato je bilo treba odstraniti vaško kapelico sv. Križa. Zdaj je kapelica postavljena na drugi strani ceste. V nedeljo, dne 11. t. m., ob 16 hodi g. nadžupnik iz Mengša blagoslovil to kapelico. Vsi okoličani ste k tej slovesnosti vabljeni!

Trzin. V petek, dne 2. t. m., je umrla gospa Hočevnar Frančiška v starosti 80 let. Zlato poroko je mislila letos slovesno praznovati, pa jo je smrt prehitela. Naj počiva v miru! — Ono nedeljo je bil ustanovljen občni zbor sadjarskega in vrtnarskega društva, h kateremu je takoj v začetku pristopilo lepo število članov. Društvo si je nadelo nalogo postaviti sušilnico za sadje. — Na praznik svete Trojice smo imeli prav lepo slovesnost prvega svetega obhajila. Prvo sveto obhajilo je bilo letos prvič v Trzinu in so se vsi potrudili, da so dali cerkveni slovesnosti tudi na poznaj slovesen značaj.

Dolenjske Benetke. Kot ne pomnijo niti stari ljudje, nas je voda zalila v štirinajstih dneh dvakrat, tako da je bila v hišah do en meter na globoko ter se je Krka ponekod razlila nad tri kilometre na široko. Mnogim je uničen ves letošnji pridelek. Obupani ljudje prosijo pomoči!

Melika. Umril je Otmar Šturm, trgovec in posestnik v Meliki. Pogreba se je udeležil tudi senator in minister n. r. dr. Kulovec, narodni poslanec dr. Koce in drugi ugledni možje. Mestna godba je zaigrala njegovo najljubšo pesem, domači konji pa so ga po njegovi želji vozili zadnjičkrat na pokopališče k Sv. Roku. Tam se je pri odprtem grobu poslovil od rajkega gosp. prošt Klemenčič ob navzočnosti velike množice ljudstva v s arce segajočim govorom. Značajnemu katoliškemu možu daj, Gospod, večni mir in pokoj!

Zalna. Podružnica Čebelarstva društva v Zalni priredi poučno predavanje o čebelarstvu dne 18. junija ob 3 popoldne pri čebelnjaku v gradu Boštanj. Vabljeni vsi čebelarji!

Bled. V večnost se je nenadoma te dni preselil Alojzij Zerovec, posestnik na Bledu in cerkveni ključar Marijine cerkve na blejskem otoku. Doživel je skoraj 80 let in vzgojil številno družino v krščanskem duhu. Bil je dolgoletni naročnik >Domoljubac. Naj v miru počiva!

Pišnjavica nad Tunjcem. Dne 8. junija bo praznovan 100. rojstni dan mežnarjev oče Anton Pestotnik. Pa je še vedno toliko trden, da sam pride v tri četrt ure oddaljeno farno cerkev na Čevnjah. Tako visoko starost je oče dosegel zaradi skromnosti in reda v življenju, pa zadovoljivosti, za katero je dobival podlago v trdnem zupanju v Boga. Ob dokončanem 99. letu starosti mu želimo v zdravju doživeti 100. leto, nato pa še in še, čeprav ga že sedaj čaka v nebesih čestno mesto.

Raka pri Krškem. Vest, da se ukine trošarina na cement za kmetijske potrebščine, objavljena v zadnjem >Domoljubac, je umevno našla med ljudstvom ugoden odmev. Da bi le ta uredba čim prej stopila v veljavo! Dosedanja cena je uporabo cementa itak do skrajnosti omejevala. — V zdravilišču na Golniku je končal življenjsko pot priljetni Jožef Zabkar iz Blatnika. V prejšnjih letih je dolgo služboval kot kočijaž. Pokoj njegovi duši!

Sv. Ožbolt ob Dravi. Kakor po mnogih krajih, je tudi pri nas divjala povodenj, odnašala jezove, mostove, rodovitno zemljo in vse, kar se je dalo. Ceste so uničene, da jih ne bo mogoče popraviti brez večje pomoči. Ljudstvo je obupano. — Dva posestnika sta se smrtno ponesrečila v Ožboltki, ko sta reševala les. Enega so našli za nekim grmom, drugega pa ne. Najbrž ga je odneslo v Dravo, ali pa ga je zasulo.

Nako, Kenda Marijana, najstarejša faranka naklanske župnije, je 6. junija izpolnila 88 let življenja. Pa je še žila in zdrava ter pokonci bodi, da bi ji nihče ne prisodil toliko križev. Če je večja slovesnost, gre še po večkrat na en dan v 25 minut oddaljeno Nako. Še vedno pa opravlja lažja dela in se rada počasi v svoji trdnosti. »Že streljali so me in veliko hudega sem prestala, pa sem še trdno dekletke. Je pa Marijana pobožno dekle in vneto tretjerednica in zaslužila vse priznanje. K jubileju ji vsi Naklanci čestitamo in ji želimo, da bi se ji izpolnila želja, da bi dočakala novo sv. mašo svojega drugega vnuka-bogoslova, in da bi ji Bog dal doživeti še stoletnico. Na mnoga leta!

Sv. Primož nad Kamnikom. Častilce sv. Primoža obveščamo, da bo pri Sv. Primožu maša v petek, na njegov praznik, jutraj ob 7. V soboto zvečer bo pridiga in litanije ter tudi prilika za spoved. V nedeljo 11. junija bo prva sv. maša (vmes sv. obhajilo) jutraj ob 6, druga pa ob 10. Pri obojem opravilo bo tudi darovanje za cerkvene potrebe.

Dravljje. Dva vzorna para iz naših prosvetnih organizacij sta sklenila zakonsko zvezo na bink. ponedeljek v šentiviški župni cerkvi. Joško Šimnovec, zastopnik Vzajemne zavarovalnice, zvest član in delavec FO, Kat. prosv. društva in tajnik JRZ v Dravljah, se je poročil z vneto članico DK iz Prosvetnega društva gdč. Anico Oven. Priči sta bila gen. tajnik Vzajemne zavarovalnice dr. Josip Dermastia in član nadzorniške Fran Kristan. — Mestni uslužbenec Anton Oven, prav tako član teh organizacij pa se je poročil z gdč. Ivanko Erjavec. Priči sta bila nadzornik mest. trošarinskega urada Jože Langus in zas. uradnik Štrukelj. Oba para je poročil g. kanonik Šimen. Obilni božji blagoslov naj spremlja oba zakonska para!

Poljane nad Škofjo Loko. Za Prosvetni dom pripravljamo sedaj opeko. Dosejel nam je pri tem delu nagajal dež, upamo, da bo sedaj boljše vreme. — Fantovski odsek in Dekliški krožek se pridno udeležujeta prireditev. Nekateri to postarši gledajo in pravijo, da mladina zapravlja. Ali ni bolj pametno iti na prosvetno prireditev, kot pa sedeti v gostini in popivati. — Tujsko-prometno društvo namerava, kot slišimo, preurediti prostor pri župni cerkvi v staro pokopališče. Pametno, saj bi se dal ta prostor res lepo urediti, tako da bi bil v okras naši vasi.

Študenec pri Sevnici. Minuli teden se je od nas poslovila gdča. učiteljica L. Faganelova. Pri nas je učila otroke skoraj 18 let. Pri otrocih in starših je bila zelo priljubljena. Zelo jo bodo pogrešali otroci, ker jih je lepo vzgajala in jih imela silno rada. Otroci so se od nje prisrčno poslovili. Gdčena, Faganelova je odšla službovat v Ljubljano. Študenčani se ji prav lepo zahvaljujemo za vzorno delovanje in ji na novem službenem mestu želimo pri vzgoji otrok obilo božjega blagoslova in uspeha.

Trebija-Stara Oselica. Naša Trebija še ni videla toliko ljudi skupaj, kot na našem prosvetnem taboru na binkoštni ponedeljek. Kljub nagajivemu vremenu so nas obiskali naši prijatelji od blizu in daleč, skupna vzvišena ideja katoliške prosvete je bila zmagovita tudi nad slabim vremenom, ki nam je dopoldne zelo prizanašala, tako da sta se sv. maša in tabor pred Domom zelo lepo izvršila. Oba govora sta vžigala prav z binkoštnim ognjem. Popoldne je sicer precej deževalo, pa naša postrtovalna in navdušena mladina je ves program telovadnega nastopa do konca izvedla. Vse nastopajoče skupine naraščajo, mladenk in mladcev, članic in članov, pa tudi vrsta na bradlji, so se odlično postavili, čeprav

je bil telovadni prostor popolnoma razmočen in blat. Ko so se naši fanje pri prostih vajah pogumno vrgli na tla v to brozgo, je to izzvalo silovito odobravanje in marsikomu je solza stopila v oko, ko je v tem junarskem dejanju spoznal, kak svet ogenj navdušenja preveva arca teh mladih in vnetih borec za naše svetinje. Pri prostih zabavi v novo blagoslovljenem Domu je neutrudno igrala — kakor že prej ves dan — vrla godba iz Logatca. Kakor smo se že na taboru iskreno zahvalili vsem, ki so trpeli pri pripravah tabora in darovali mlaje, pa sploh vsem ki so ra kakršenkoli način pomagali pri naši prvi večji prosvetni prireditvi, tako to zahvalo ponavljamo zopet v >Domoljubac. Prav posebno pa naj Bog plača našim milim gostom — odličnim in preprostim —, ki so bili ta dan naša radost in močna opora. Vsem skupaj veliki Bog plačaj in Bog živi!

Selca nad Škofjo Loko. V nedeljo 11. junija bomo v Selcih odkrili spominsko ploščo Selčanov in slovenskemu zgodovinarju dr. Francetu Kosu. Prav je, da Slovenci častimo može, ki so na narod delali in živeli. Eden izmed teh može je tudi dr. Franc Kos, ki je vse svoje življenje posvetil vzgoji mladine in raziskavanju slovenske zgodovine. Zato mu bomo odkrili ploščo v znak hvaležnosti in v spomini, da se bodo še pozni rodovi spominjali svejga velikega prednika. V nedeljo torej vsi v Selca, da nas bo čim več zbranih pred hišo, v kateri je bil rojen slovenski učenjak, in bomo dostojno predstavili njegov spomin. Zlasti so lepo vabljeni vsi, ki inajo narodne noše, da pridejo v njih in tako dajo poudarka vsej slovesnosti. Odkritje bo ob 11 dopoldne v nedeljo 11. junija pred Kosovo hišo v Selcih št. 56. Na svidenjel

Privedtve Gorenici!

V nedeljo vabimo na Bled, kjer bo javna prireditev Triglavskega in Rudolfskega okrožja Fantovskih odsekov in Dekliških krožkov. Pridite že s prvim jutranjim vlakom, ker se bo ob 9 vrlil po Bledu sprevod. Tuji, katerih je zdaj že vse polno na Bledu, silno občudujejo naše narodne noše ter jih slikajo, kjerkoli jih vidijo. Zato vabimo, da se udeležite spreveda, in sicer kolikor mogoče v narodnih nosah. Popoldne ob 3 bo telovadna prireditev na teniškem prostoru, nato prosta zabava.

Prosvetni tabor pri Sv. Jakobu ob Savi

Letos praznuje naše prosvetno društvo 30-letnico obstoja. V nedeljo 11. junija bo ob pol 9 jutraj zbirališče pred prosvetnim domom pri Sv. Jakobu ob Savi. Ob 9 sprevod v Sotesko na telovadišče. Ob pol 10 bo sv. maša, nato slavnostno zborovanje pod pokroviteljstvom bana dr. M. Natlačena. Po zborovanju bo šaletna tekma za prehodni pokal. Popoldne ob 3 okrožni nastop Fantovskih odsekov in Dekliških krožkov zasavskega okrožja. Po nastopu prosta zabava. Sodeluje domačinska godba. Taborni znaki stanajo 3 din in ima z njim vsak vstop k popoldninskemu nastopu. Za kolesa bodo poskrbljeni posebni prostori. Na to prireditev vabimo našo mladino od blizu in daleč, pa tudi vse tiste, ki čutijo z njo! Torej, 11. junija na veselo svidenje pri Sv. Jakobu ob Savi!

Viničarski tabor v Jeruzalemu

Pod pokroviteljstvom voditelja slovenskega naroda dr. Ant. Korošca prireja Strokovna zveza viničarjev v nedeljo 18. junija 1939 (v primeru slabega vremena 25. junija) v Jeruzalemu pri Ljutomeru tabor s sledečim sporedom: Ob 9 v Jeruzalemu sv. maša s cerkvenim govorom. Pri sv. maši ljudsko pebie s spremljevanjem godbe. Po sv. maši zborovanje pri cerkvi. Govorijo: dr. Anton Korošec, minister Snaj Franc, nar. poslanec, M. Kranj in drugi. Popoldne bo pri >Maje-rišči v Jeruzalemu prijateljska zabava z bogatimi srečolovom, petjem in koncertom. Prosimo, da vzameite društvene zastave s eboj. Kdor namerava kositi, naj to v naprej sporoči na naslov: Strokovna zveza viničarjev Z.Z.D. Viničarski dom v Ljutomeru. Na veselo svidenje!

V boj za naše časopisje!

Mladinski tabor v MARIBORU

V DNEH OD 29. JUN. DO 2. JUL. 1939

Ob dnevih mladinskega tabora v Mariboru od 29. junija do 2. julija, zlasti še na glavni dan prireditve v nedeljo, dne 2. julija, se bo v Mariboru zbrala najboljša slovenska mladina.

Za vse udeležence Mladinskega tabora je pripravljalnemu odboru uspelo doseči velike vozne ugodnosti. Članstvo ZFO in ZDK ima pravico do četrtsinske, vsi ostali pa do polovične voznine na železnicah. Ta ugodnost bo dala tudi nečlanom in vsej naši javnosti možnost, da se udeleži mariborskega tabora. Moški se prijavite pri domačem Fantovskem odseku, ženske pa pri Dekliškem krožku, če pa odseka oziroma krožka ni, pa pri župnijskem uradu. Ob prijavi boste dobili vsa potrebna navodila. Za pravico do polovične voznine je potrebna taborna knjižica, ki jo dobite s tabornim znakom za 5 din tam, kjer se prijavite. Natančna navodila v zvezi z znižano voznino smo objavili v zadnji številki našega lista, najdete pa jih tudi v taborni knjižici. — Prijavite se takoj, a najpozneje do 10. junija, ker mora imeti Pripravljalni odbor zadnje prijave najpozneje do 12. junija.

Slovenska mladina pričakuje, da bo v nedeljo 2. julija zbrana v Mariboru vsa katoliška javnost! Izpolnite pričakovanje mladine in pridite v Maribor. Ne bo vam žal ne časa, ne truda, saj boste videli mladi slovenski rod pri njegovem mogočnem nastopu, ki vam bo ostal vedno v neizbrisnem spominu.

LJUDSKO PETJE

V pevskem pogledu bo najvažnejša točka na taboru ljudsko petje pri sv. maši. Pele se bodo naslednje pesmi: 1. Jezus naj živi, 2. Lepa si, roža Marija, 3. Zdaj bomo videli, 4. Povsod Boga. Pripravljalni odbor je vsem Fantovskim odsekom in dekliškim krožkom poslal note teh pesmi, da bi se jih mogli dobro naučiti. Gre predvsem za pesmi »Zdaj bomo videli« in »Jezus naj živi«, ker se bo sta ti pesmi prvič ljudsko peli. Prosimo vse odseke in krožke, da na primeren način poskrbijo za to, da se bodo te pesmi pele že pred taborom v domači cerkvi, da se jih bo čim več ljudi priučilo. Stopite zaradi tega v stik z gg. župniki, ki vam bodo gotovo radevolje pomagali.

TABORNI FOND

Priprave za tabor in tabor sam zahtevajo ogromnih denarnih sredstev. Zato sta Zveza fantovskih odsekov in Zveza dekliških krožkov odredili posebno nabiralno akcijo za taborni fond, za katerega morajo nabirati člani odsekov in članice krožkov mariborske in celjske podzveze. Ker še vsi odseki in krožki niso poslali prispevkov in obračuna, nujno poziva Pripravljalni odbor tem potom vse odseke in krožke, ki svoje dolžnosti še niso izvršili, da takoj nakažejo denar in pošljejo obračun.

V vsako hišo »Domoljuba«!

PRIJAVE

Nujno opozorilo Fantovskim odsekom in Dekliškim krožkom!

Te dni ste dobili od Pripravljalnega odbora prijavne pole s potrebnimi navodili. Nujno vas pozivamo, da jih takoj izpolnite in z obratno pošto vrnete Pripravljalnemu odboru. Pazite posebno, da boste na vsa stavljena vprašanja res natančno in točno odgovorili. Da bodo vaši odgovori čim bolj natančni, skličite sestanke vseh, ki se nameravajo udeležiti mariborskega tabora. Na osnovi podatkov, ki jih bomo dobili iz vaših odgovorov na prijavi polji, bo Pripravljalni odbor pripravil dovoljno število prenočišč, oskrbel dovoljno prehrano, naročil potrebno število posebnih vlakov itd. Sploh je od točnosti teh prijav odvisna skoraj vsa zadnja in najvažnejša priprava za tabor. **Zadnji dan, ko mora imeti Pripravljalni odbor vaše prijave v rokah, je ponedeljek 12. junij.** Opozarjamo, da bomo mogli nuditi vse ugodnosti le prijavitelcem onih odsekov in krožkov, ki se bodo točno držali naših navodil in v redu odgovarjali na vse naše pozive!

Ljudje, varujte se nepotrebnih pravad!

Neverjetno je, zakaj se ljudje pravdajo. Ne-štetokrat že škoda na zamudi časa in samo enkratna pot do sodišča presega vrednost one reči, ki se hoče s pravdo doseči. Pri prav majhni uvidenosti in popustljivosti bi take pravde lahko odpadle in ljudem prihranile mnogo sitnosti, nepotrebnih polov, jeze in ogromnih stroškov. Večših se tožnik v tožbi naravnost nekaj zmišlja, da potem svojega nasprotnika tira pred sodišče. To nam bo pojasnil siedeči primer, ki se je obravnaval pred sodiščem.

V nekem kraju so živelj v skupnem gospodinjstvu oče, mati in sin. Oče in sin sta hodila delat v tovarno, mati pa je gospodinjila. Z varčevanjem in z očetovo pomočjo si je sin postavil lično hišico in jo preupal na svoje ime. Okrog hiše je bilo nekaj neobdelanega precej kamenitega sveta, ki so ga vsi trije polagoma prirejali za vrt. Ob tržnih dneh je prihajal v ta kraj vrtnar, ki je dovažal na trg zelenjavo, sadike sadnih dreves, lepotečnega grmičja, vrtnice itd. Kakor je zatrjeval vrtnar, je gori navedena mati naročila 10 sadik-vrtnic za dogovorjeno ceno 10 dinarjev komad, izbrala celo barvo, določila na vrtu prostor, kamor naj bi jih vrtnar lastnorčno usadil in da se mora to delo izvršiti čez 14 dni.

Po preteku tega časa je vrtnar res prinesel sadike in se zglasil pri ženski, da bi usadil vrtnice; ženska je za enkrat odklanjala sprejem sadik, češ da vrt še ni primerno prirejen, in rekla vrtnarju, da jih raj kje shranj, kar je tudi storil. Na svoj dom jih namreč ni hotel vzeti, ker je bila pot do tam dolga celih 20 km, in sicer po železnici 15 km, potem pa še 5 km peš. Na to je vrtnar še večkrat pozval žensko, da naj prevzame in plača vrtnice, kar pa je ženska dosledno odklanjala. Tako so bile vrtnice hranjene skozi 4 mesece, za kar je moral vrtnar plačati 50 din. Nazadnje je vrtnarja minila potrpežljivost in je vložil tožbo na prevzem in plačilo vrtnic v znesku 100 din in 50 din za stroške brambe, torej za 150 din. Tožil pa ni samo ženske, ki je vrtnice naročila, marveč tudi njenega moža in njenega sina, čeprav ta dva z vrtnarjem niti govorila nista, še videla ga nista. Vrtnar je tožbo tako utemeljeval, da je mož glavar družine in je zato odgovoren za početje svoje boljše polovice, sin je

TABORNE KNJIZICE IN ZNAKE

smo poslali le onim odsekom in krožkom, ki so jih naročili na vposlani naročilnici in vnaprej plačali po položnici, ki smo jo naročilnici priložili. Ako kateri odsek ali krožek pomotoma te naročilnice ni dobil, naj taborne knjižice in znake naroči po dopisnici na naslov: Pripravljalni odbor za mladinski tabor v Mariboru, Aleksandrova cesta 6 in po nakaznici pošlje tolikokrat po 5 din, kolikor knjižice in znakov želi. Po 20. juniju tabornih knjižic in znakov ne bomo več razpošiljali, ker bo pisarna preobložena z drugim delom. Pohitite torej z naročilom!

KONJENICA

V sprevedu dne 2. junija bo nastopila tudi konjenici. Vse naše člane, ki so služili vojake pri konjeniških enotah in one, ki znajo dobro jahati, pozivamo, da se takoj imenoma priklase Pripravljalnemu odboru. Imeti morajo seveda fantovski krog, črne usnjene škornje z ostrogami in bele rokavice. Vojaska oblast nam bo dala na razpolago okoli 60 konj z vso opremo. Ker pa bo udeležba članov-konjenikov večja, prosimo vse one, ki so iz krajev, kjer imajo primerne jahalne konje jih pripeljejo s seboj v Maribor. Kdor od teh ne bi imel jahalne opreme, mu bomo opremo oskrbeli mi. Priglasite se takoj! Sporočite ali pripeljete konja ali potrebujete opremo in kateri del.

Kdor je naš, pojde s nami v Maribor!

pa lastnik hiše in vrta, tedaj bodo vrtnice njemu v prid in je odgovoren za plačilo.

Pri razpravi je ženska zanikala, da bi bila sploh naročila vrtnice, vendar so priče dokazale, da jih je naročila in je bila zato obsojena, da mora prevzeti vrtnice in plačati 150 din in seveda tudi precejšnje stroške; oče in sin nista bila obsojena, ker nista imela prav nikakega stika z vrtnarjem, pač pa je vrtnar moral plačati stroške njunega zastopnika. Zaradi rekurza in priziva se je zadeva obravnavala tudi v drugi inštanci, ki je potrdila prvo sodbo. Od časa, ko je ženska naročila vrtnice, pa do časa, ko je sodba postala pravomočna, je preteklo ravno 13 mesecev, kakšne so ta čas postale vrtnice, ki so bile shranjene v neki kleti, nismo mogli zvedeti, pač pa so bile silno drage. Sodišče je tudi določilo stroške. Ženska je morala plačati vrtnarjevemu zastopniku 688 din, vrtnar pa očetovemu in sinovemu zastopniku 648 din, po sodišču odmerjeni stroški so torej znašali 1336 din; poleg tega je pa moral vrtnar plačati še svojega zastopnika, ker je s tožbo proti očetu in sinu pogorel; lahko tedaj računamo, da so vrtnice stale brez polov in zamude časa najmanj 2000 din, ali vsaka po 200 dinarjev. Pripomnimo, da se v dotičnem kraju dobi kubični meter bukovih drv za 50–60 din na dom postavljenih.

Iz naših društev

I Zalna. Prosvetno društvo v Zalni priredi na praznik Sv. Reš. Telesa ob pol 4 popoldne v Prosvetnem domu komedijo v petih dejanjih »Skopuh«. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo telovadnega orožja F. O., ste vsi vjudno vabljeni!

I Selca nad Škofjo Loko. Krekovo okrožje FO in DK se pridno pripravljata na velik okrožni tabor s celodnevno prireditvijo, ki se bo vršil v Selcih dne 18. junija. Obenem bo proslavilo 60-letno Prosvetno društvo 30-letnico svojega obstoja. Iskreno vabimo vse prijatelje od blizu in daleč, da se tega tabora udeležijo v obilnem številu, da bomo skupno manifestirali za naše vzvišene ideale! — Bog živi!

V vsakem

Kneippove

SLADNE KAVE

SLADNI SLADKOR

Smrt vzgledne mlade matere

Ljubljana, 6. junija.

Sooči ob četrti na 11 je po dolgotrajni in hudi bolezni umrla ga. Asta Basajeva, žena ravnateljica Zadruga zveze in predsednika Zadruga gospodarske banke dr. Joža Basaja, hčerka odvetnika dr. Božidarja Vodučka. Počasna, neustavljiva bolezen, ki jo je pred dolgimi meseci položila na posteljo, jo je za vedno vzela moza in petim majhnim otrokom, ko je bila še sredi zrele mladosti in življenja. Odšla je po plačilo za trpljenje, prestano v zadnjih letih, in za ljubezen, s katero se je vsa žrtvovala samo za dom in za otroke. Naj v miru počiva, žalostni rodbini pa naj bo tolažnik Gospod!

NOVI GROBOVI

n Bo jezik mi utihnil, pogled ugasnil moj. V Kamniku je umrla soproga šolskega upravitelja Mimica Cenčič roj. Može. — V Mariboru je preminul pivovarinar Josip Celi. — V Ponikvah pri Trebnjem je na veke zatisnil svoje oči bivši trebanjski župan Josip Zafran. — V Merkurjevem zdravilišču v Zagrebu je umrla Marija Benčina iz Ljubljane. — V Slovenskih Konjicah je zapustil solzno dolino trgovec Ivan Zotte. — V Mošnjah pri Radovljici so djali v grob 62-letne Marijo Reš. — V Čretu pri Celju je izdihnila Frančiška Pocaajt. — V Metliki so spremili k večnemu počitku trgovca in posestnika Otmarja Sturma. — V Kranju je umrla 76-letna Marička Tiringar, »mali kranjskih dijakovc«. — Na Jesenicah je na veke zatisnil oči železničar v p. Anton Mihevc. — V Šoštanju so djali v grob posestnico Marijo Schwarz roj. Urankar. — V Črnomlju je odšel k Gospodu po večno plačilo 100-letni Belokranjec Janez Belič. — Na Studencu pri Ljubljani je umrl Franc Bregar iz St. Vida pri Stični. — V Mariboru je zapustil ta svet višji tehnični kontrolor Miroslav Urbanec. — V Ljubljani so umrli: soproga trgovca in posestnika Franja Grzina roj. Stepič, uslužbenec Kmetijske družbe v p. Marija Marn posestnica Marjana Dolinar, upokojeni orožniški komandir Franc Čebular in Apolonija Pirš roj. Ježek. Naj počivajo v miru!

Več misijonarjev

V Knobleharjev zavod se sprejemajo dečki, ki se žele izobraziti v misijonske duhovnike, in mladeniči, ki bi kot misijonski bratje bili pripravljani delovati nekoč v afriških misijonih. Predpisana starost za 1. gimn. razred 10 do 18 let. Sprejemni izpit se lahko polaga na katerikoli gimnaziji meseca junija. Na škofljaki gimnaziji v St. Vidu se bodo vršili sprejemni izpiti 23. junija. Pojasnila za sprejem v misijonišče daje Knobleharjev zavod, Dravlje, p. St. Vid nad Ljubljano.

Sprejem v minoritsko semenišče v Ptuj

V minoritsko semenišče v Ptuj se sprejemajo nepokvarjeni sinovi katoliških staršev, ki se želijo posvetiti duhovniškemu in redovniškemu poklicu. Gojenci bodo obiskovali tukajšnjo humanistično gimnazijo. Zato morajo starši poskrbeti, da bodo otroci napravili sprejemni izpit na tej ali na kakšni drugi gimnaziji. Prošnje je treba poslati najkasneje do 15. julija t. l., katere pa ni treba kolikovati. Sprejemajo se tudi gojenci iz višjih razredov. Za vzdrževalnino se plača 200 din mesečno. Vsa druga pojasnila glede oblike in šolskih potrebščin se dobe ob priliki zglasitve v samostanu. Vsa pojasnila o sprejemu dobite v samostanu.

NAZNANILA

i Olševk. Dekliški krožek v Olševku ponovi 11. junija t. l. ob 3 popoldne v olševskem ljudskem domu igro v treh dejanjih »Po trnju do cvetja«. Vstopnina znižana. Pridite!

i Stična. Fantovski odsek in Dekliški krožek priredila v nedeljo, 18. junija ob 3 popoldne igro v 4 dejanjih »Divji lovec«. Na to prireditve vabimo prav lepo.

Dekleta in žene, obrnite se pri prihodu v Ljubljano samo na Kolodvorski misijon. Službo kolodvorskega misijona vrši pri vseh vlakih go spodična z belorumenim trakom na rokavu. Obratujte se samo nanjo! Zaupajte se samo njej! Zaveščiše Kolodvorskega misijona, Slomškova ul. 1.

Zahtevajte v vseh javnih lokalnih najboljši: dnevnik »SLOVENE«!

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

zadruga z neomejenim jamstvom

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6
v lastni palači

obrestuje hranilne vloge
najugodnejše
Nove in stare vloge,
ki so v celoti vsak
čas izplačljive

obrestuje po **4%**; proti odpovedi po **5%**

**SCHICHTOV
RADION**
pere sam!

Pri kuhanju v raztopini Radiona opravijo milijoni kisikovih mehurčkov vse delo pranja perila. Strujijo skupaj z milnico skozi perilo, odpravijo vsonešno in perilo je tako belo da se kar sveti.

RADION BELINA!

BREZPLAČEN POUK V IGRANJU
ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN KATALOG
MEINEL-HEROLD 11 MARIBOR 1939

Naročajte »Domoljuba«.

Mali oglasnik

Vsake drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe. Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Čevljarskega vajenca
sprejem. Hirana in stanovanje v hiši. — Suhačojnik, Nova vas št. 1 pri Raketu.

Usnje

domačega izdelka nudi na ugodne je obrtnikom in kmetovalcem Lavrič, usnjarna, št. Vid pri Stični.

Vsaki osebi - družini
nudimo stalen zaslužek doma. - Pišite: A. nos, Maribor.

Moške obleke

perilo in vasa oblačila po priznanih nizkih cenah si nabavite pri Crenakjerju, Sv. Petra a. 14. Ljubljana.

Čevlje

ostanke raznih fazon, poceni prodaja Stermečki, Celje.

Brinje in fige

zopet na zalogi. Fran Pogačnik, Ljubljana, Tyrševa (Dunajska) cesta št. 33.

Ajdova moka

po 2 din, koruzni zdrob in moka 2 din, graham moka za sladkorno bolne 5 din. Razpošilja vsako množino po povzetju. — Sedej Pavel, umetni mlin, Javornik na Gorenjskem.

Čevljarskega vajenca
sprejme Jeraj Jernej, Zapoge 10, Smednik.

Par prašičev

po 40 do 80 kg težkih, kupim. Cena in teža v dopisu. Studence 6, p. Dev. Mar. v Polju.

Tombola

gasilske čete Kozarje-Podsmreka se prestavlja na 18. junij.

Manjše posestvo

z novim postopkom, živino, pripadajočim orodjem in posevijo v Zasavju ob banovinski cesti prodam. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 3285.

Kmečki fant

srednjih let, z gotovino 50.000 din, se želi priženiti na posestvo v bližini Ljubljane. Vdove nje izključene. — Natančneje pove uprava »Domoljuba« pod št. 8881.

Posestvo

srednje ali manjše, z natančnim popisom in ceno, lahko tudi s preužitkom, kupim. Janez Koblar, Martinovrh, Zeleniki.

Mlin

na štiri tečaje prodam. Grčar, Studence št. 1, p. Dob pri Domžalah.

Pomočnika in vajenca

za kovaško obrt sprejem takoj. Jože Fabjan, splošno kovaštvo, Dolenja vas 15, p. Mirnapoč.

Hlapca

pridnega in poštenega, krščanskega, sprejem takoj za vsa kmečka dela v bližini Ljubljane. Plača po sposobnosti do 300 din na mesec. Naslov v upravi »Domoljuba« pod številko 8790.

Pošteno dekle

za poljska in hišna dela, pridno, iščem. — Ponudbe v upr. »Domoljuba« pod »Blizu Ljubljane« št. 8717.

Delavca

za košnja sprejem takoj. Plača 400 din na mesec. Zabejek Franc, Kudnik 13, p. Ljubljana.

Kmečkoga fanta

od 18 let naprej sprejem za kmetijska dela. Škerlep, Mala vas 5, p. Jezica.

Kosilni stroj

»Deering« mali prodam. Lap, Crnuče 17, p. Jezica.

Posestvo

od 3 do 5 glav živine, na Gorenjskem, kupim. Ponudbe na naslov: Anton Jerala, p. Cerklje na Gorenjskem.

Bencinski motor

za pogon, 5 konjskih sil, še malo rabljen, prodam. Ivan Jevnikar, št. Feter pri Novem mestu.

Šivalni stroj

»Singers«, krojaški, novejši, in čevljarski lovorčni ter ženski pogrezljiv napredaj za 2.200 din. Vrtna ul. 21, Ljubljana.

Dobro vino

napredaj. Večja količina, zmerno cene. — Cerkevno predstojništvo Sv. Lovrenc v Slov. goricah, p. Juršinci pri Ptujju.

Mlajšega fanta

za kmečko delo sprejem takoj. Strukelj, Pržanj, p. St. Vid nad Ljubljano.

Kmetijo

v občini St. Janž na Dolenjskem prodam zaradi družinskih razmer. Posestvo, obstoječe iz približno 40 oralov, 13 gozdnih zaraščenih parcel, deset glav živine, postopja in zemljišča v najboljšem stanju, vse pritikline pri posestvu, studenčna voda pri hiši, se prodaja po dogovoru pod ugodnimi pogoji, v celoti ali deloma. Podatke da iz prijaznosti notarska pisarna v Radečah.

Mlin in žago

na stalni vodi in posestvo, obstoječe iz 25 mornikov posevite, trije gozdovi v bližini mesta Kranja prodam. — Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 9128.

Ljubljanski veleesejem

od 3. do 12. junija 1939

(45. razstavna prireditel)

600 razstavljalcev iz 12 držav. — Najraznovrstnejše blago.

Posebne razstave: Pohoštvo, Avtomobili, Narodne vezenine.

Polovična voznina na železnici. Pri postajni blagajni kupite rumeno železniško izkaznico za Din 2.—.

Žrebanje vstopnic za dobitke v vrednosti okrog din 100.000.—.

Halo! Gospodinje pozor!

Ali Vam je že znano, da je otvorena nova trgovina z ostanki in cenejšim oblačilnim blagom, ki ga potrebuje delavec in kmet, v Ljubljani pri Zmajskem mostu, tik ob Ljubljani (kjer je krompirjev trg), **Sv. Petra nasip 29**. Ravno tako dobite na zalogi veliko ostankov za moške pražaje in delavne obleke meter od 20 do 60 din, veliko ostankov za ženske in otroške pražaje in vsakdanje obleke, ostanki pralne svile, krepov itd. Ravno tako dobite tudi od kosa poceni blagove n. p.: bela kontenina srednja 5 din, najboljša 8-80 din, pisano za srace srednje 5 din, najboljša 9 din, tiskovina za predpasnike srednja 6 din, najboljša na dve strani 9 din, naglavne rute 6 din, žepni robci 1 din itd.

To trgovino je otvorila specijelno za cenejšo blago

znana ljubljanska **F. I. GORIČAR** trgovka

ki ima svojo glavno trgovino na Sv. Petra cesti 29, v novi hiši, kjer je velika zaloga boljšega blaga za moške in ženske obleke, kakor tudi izgotovljene obleke, na Sv. Petra cesti 30 pa ima oddelek za nevestine opreme in pohištveno blago (zavese, tepihe, garniture za postelje, perje, žimo in morsko travo i. t. d.). — Torej vse, kar rabite, najdete sigurno v naših **treh trgovinah**, kjer dobite dobro in po nizkih cenah! Naše geslo še vedno drži: majhen zaslužek, a čim večji promet!

Nov redilni prašek

»REDIN« za prašiče. — Vsak kmetovalec si lahko hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Zadoštuje že 1 zavitek za 1 prašiča ter stane 1 zav. 6 din, po pošti 12 din, 3 zav. po pošti 24 din, 4 zav. po pošti 30 din. — Mnogo zahvalnih pisem.

Moštova esenca Mostin

Z našo umetno esenco Mostin si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izborno, obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 stekl. za 150 litrov din 20.—, po pošti din 35.—, 2 steklenici po pošti din 55.—, 3 steklenice po pošti din 75.—. Pazite pravi Redin, in Mostin se dobi samo z gornjo sliko.

Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1.

Širite najboljši slovenski popoldnevnik »Slov. doma

Kupujte pri trdkah, ki oglašajo v Domoljubu!

Črni gaber

od 16 cm premera in 120 cm dolžine naprej iščem vsako množino. — Ponudbe pod »Ostrya« na upravo Domoljuba št. 8222.

Nagrobne spomenike

iz starega pokopališča Sv. Krištofa (ter nove spomenike) po nizki ceni dobite dokler traja zaloga pri kamnoseku **KUNOVAR FRANJO** pokopališče Sv. Kriš., Ljubljana.

Pri trdkih:

„Proteza“

Verovšek & Ko.
Ljubljana
Krckov trg št. 10

dobite najcenejše in najboljše ortopedične in bandažijske izdelke kot: umetne roke, umetne noge, ortopedične stelnike, operne aparate, ravnodržalce, vložke za ploske noge, kilne in trebušac pasove, otroške popkove bandaže iz gume, popkove bandaže za odrasle, suspenzorje, gumi-nogavice, gumijaste varovalke za kolena in členke, povoje, vato, gaze, brizge, vsakovrstne terapijske pripomočke in higijenske predmete.

Lastne delavnice. — Za dame damska postrežba.